

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز یکشنبه (۱۸) آبانماه ۱۳۴۸

فهرست مطالب:

- ۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
- ۲ - بیانات قبل از دستور خانم جهانمائی و آقایان: ملکشاه ظفر - دکتر خزائی - فرهاد پور .
- ۳ - تصویب صورت جلسه .
- ۴ - تقدیم یک فقره لایحه بوسیله تیمسار سپید کاتوزیان معاون وزارت جنگ .
- ۵ - تقدیم سه فقره لایحه و پنج فقره صورت دیون بوسیله آقای قوام صدزی معاون وزارت دارائی .
- ۶ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون کار و امور اجتماعی راجع به لایحه تکمیلی قانون
- ۷ - سهم کردن کارگران در منافع کارگاههای صنعتی و تولیدی و ارسال بمجلس سنا .
- ۸ - طرح گزارش شور اول کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری راجع به لایحه تأسیس سازمان اسناد ملی ایران .
- ۹ - طرح گزارش شور اول کمیسیون آموزش و پرورش راجع به لایحه آموزش و پرورش منطقه‌ای .
- ۱۰ - اعلام وصول و قرائت نامه رسیده از دولت در اجرای قانون نحوه خرید ماشین آلات .
- ۱۱ - تعیین موقع جلسه آینده - ختم جلسه .

مجلس ساعت ۹ و بعدقیده صبح برپاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید.

غائبین بی اجازه - آقایان:

شهنده - دکتر اسفندیاری - مرفی

غائبین مریض - آقایان:

دکتر یگانه - مصطفوی - نینی - بردنی - دکتر عدل صدیقانی - اویه - دکتر برومند - مهندس پرویز بهبودی - مهندس ریاحی - فروتن - فهیمی - مهندس قدریده - دکتر کلانی - دکتر متین

۴ - بیانات قبل از دستور بانو جهانمائی و آقایان:

ملکشاه ظفر - دکتر خزائی - فرهاد پور رئیس - طقهدی قبل از دستور را شروع میکنم خانم جهانمائی فرمائید

۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه - آقایان:

محمد اسدی - فصلائی - دکتر رهنوردی - مهندس چمران - ریگی - تیمسار حکیمیان - معری - دکتر فصلائی - دکتر رشتی - دکتر زاهدان پنده - مهندس صدیقی - دکتر صابر - دکتر اعتمادی - ساکینیان - بانو سعیدی - جو حمزوری - دکتر دادور - ایلخانی پور - کاسمی مدنی - دکتر اسدی - دکتر امین - رامند - دکتر سعید - سلیمانی - دانشی - مهندس معتمدی - دکتر حبیب‌اللهی

بانو جهانبانی - اجازه فرمائید مراتب تسلیت و همدردی خود و کلیه نمایندگان محترم مجلس شورای ملی را بمناسبت واقعه اسفناکی که برای یکی از همکاران عزیز ما خانم ابتهاج سمعی رخداد از این مکان مقدس اعلام دارم. و چون هیچ چاره و گریزی نیست از خداوند متعال برای این بانوی محترم صبر و شکیبایی درخواست می نمایم (صحیح است).

بالاجازه مقام ریاست امروز می خواهم درباره دعوتی که چهارشنبه هفته گذشته از طرف وزارت آموزش و پرورش از کمیسیون های آموزش و پرورش مجلسین بمناسبت بازدید و شرکت در یک جلسه سمینار بین المللی مبارزه بایسواد و کشورهای آسیایی که در اصفهان تشکیل شده بود عمل آمد مطالبی باستحضار نمایندگان محترم برسانم.

تردید نیست آنقدر در کشور عزیز ما برهبری شاهنشاه آریامهر در هر ساعت در هر گوشه و کنار کار و فعالیت و جنبش سریع و زندگی بچشم می خورد و کار مفید انجام میشود که هیچک از ما قادر به بیان همه آن نیستیم ولی از آنجا که فرهنگی هستیم و یک نمونه عالی کار فرهنگی را همراه با همکاران عزیزم از نزدیک مشاهده کردم و وظیفه دارم مختصری در اینجا بیان کنم (احسن است) قبل از شروع

مطلب باید بگویم که مادر جلسه سمینار بین المللی مبارزه بایسواد کشورهای آسیایی که در آن علاوه بر نمایندگان ایران نمایندگان ۱۲ کشور آسیایی نیز حضور داشتند شرکت کردیم همچنین معاون وزارت آموزش و پرورش که مجری طرح نیز میباشد اظهار داشت که طبق نظر کارشناسان فنی این طرح در اصفهان از همه جای دیگر بهتر و عمیق تر و ارزنده تر اجرا و پیاده شده است.

طرح تعلیم سواد حرفه ای به بزرگسالان در ایران یکی از نخستین طرحهای آزمایشی است که در کار طرحهای آزمایش جهانی با کمک مالی صندوق توسعه و عمران سازمان ملل و همکاری فنی یونسکو شروع بکار کرده است این برنامه با توجه به توصیه های کنگره جهانی و وزرای آموزش و پرورش که بنا بدعوت شاهنشاه آریامهر که در سال ۱۳۴۴ در تهران تشکیل شده بود تهیه شد. در کنفرانس عمومی سال ۱۹۶۶ یونسکو در زنونو نیز بتصویب رسیده

است. برای اجرای این طرح در حدود چهارده (۱۴) طرح آزمایشی در ممالک الجزایر و برزیل، اکوادور، گینه، هند، ایران، مادگاسکار، مالی، نیجریه، سودان، سوریه، تانزانیا، تونس، ونزوئلا در حال اجرا میباشد هدف مشخص نمودن رابطه ای است که سواد آموزی بارشده و توسعه اقتصادی دارد. پایه و اساسی که برنامه های آموزش بر روی آن بنا شده مبنی بر این نظریه است که در صورتیکه کارگر یسواد باشد به نازده کار اولطمه می خورد و به همین جهت یسواد را باید بعنوان یکی از عوامل اساسی عده توسعه بحساب آورد. مسلماً همانطور که آموزش خواندن و نوشتن جوایبگوی احتیاجات اخلاقی و سیاسی اجتماع است تعلیم سواد حرفه ای نیز جوایبگوی رشد اقتصادی و پیشرفت اجتماعی میباشد و بطور کلی بالا رفتن مهارت فنی و قدرت تطبیق کارگران را موجب میشود. بعبارت دیگر هدف مبارزه بایسواد آموزش دانش است در حالیکه هدف تعلیم سواد حرفه ای آموزش استفاده عملی از دانش میباشد. به همین سبب تربیت حرفه ای در جوامع صنعتی و ترویج کشاورزی در مناطق روستائی تکیه گاههای عمده هر نوع تعلیم سواد حرفه ای را تشکیل میدهند. در این نوع تعلیم آموزش خواندن و نوشتن فقط بعنوان وسیله و ابزاری است که نقش آن کمک به ادراک و یادگیری و تثبیت مطالب فنی و حرفه ای میباشد که در جریان تربیت حرفه ای به کارگران یا کشاورزان تعلیم داده میشود.

هدفها و مناطق عمل بدین قرار است:

طرح آزمایشی ایران از استنباطی که بیان شد الهام میگردد. برنامه اجرایی طرح که در چهارم ژانویه ۱۹۶۷ بین دولت ایران و Pnud یونسکو با مضاء رسید پیش بینی کرده است که آزمایشات تنها به تعلیم ساده خواندن و نوشتن و حساب مقدماتی محدود نخواهد بود بلکه هدف آن بایستی دادن اطلاعات عمومی و فنی لازم بمنظور تربیت فردی و حرفه ای و اجتماعی و فرهنگی بزرگسالان زن و مرد باشد تا بدینوسیله تا مرحله انتقاد اجتماع به دوران ارشد سرعت بیشتری داشته باشد. اجرای طرح آزمایشی در مناطق جغرافیائی و سازمانهای اقتصادی که قبلاً بدقت انتخاب شده اند سازمان یافته است. فعالیت

در ذومنطقه ذرفول (خوزستان) و اصفهان در قلمروهای حتمی اقتصادی آغاز شده است.

ذرفول منطقه کشاورزی و اصفهان منطقه صنعتی است.

۱- پروژه فرعی ذرفول بمنظور: مرحله عبور مرز کشاورزی قدیمی به کشاورزی جدید و مکانیزه در یک منطقه تیار شده است در منطقه ذرفول طرح آزمایشی در برهه ای شرکت دارد که هدف آن بهره برداری از یک منطقه تیار آزمایشی (بوسعت ۲۲ هزار هکتار و جمعیت ۱۴۵۰۰ نفر در ۵۸ واحد روستائی) میباشد که در واقع محل تجربه و آزمایش و نمایش بمنظور توسعه کشاورزی در تمام منطقه دز میباشد که دارای ۱۴۴ هزار هکتار زمین و ۱۰۰ هزار سکنه میباشد. سازمان آب و برق خوزستان که عهده دار اجرای این طرح میباشد بر برنامه ای دارد که مطابق سیستم کشاورزی موجود باید بروش جدیدی تبدیل شود که در آن با شیوه های کشاورزی متمم که انواع محصولات از قبیل سبزیجات، میوه جات، چغندر قند و همچنین دامداری متمم بعمل آید. طبق نظریه کارشناسان تک جهانی به این ترتیب ارزش تجاری کالا های تولید شده از ۴۴ میلیون دلار در حال حاضر به ۱۸/۷ میلیون دلار خواهد رسید در نتیجه درآمد خانوادگی روستائیان بمیزان بسیار قابل توجهی بالا خواهد رفت.

آمزش مقدماتی کارهای فنی:

از سال ۷۰ - ۱۹۶۹ طرح آزمایشی در تعلیم تعداد محدودی از تکنیسین ها و رواندگان و کارگران ماشین آلات کشاورزی شرکت خواهد نمود. با توجه به برنامه های موجود این گروهها باید مورد استفاده گروههای کشت و صنعت قرار گیرند که قرار است قسمتی از اراضی حوزه تربی برای بهره برداری در اختیار آنها گذاشته شود.

و اما پروژه فرعی اصفهان یکی در مورد ایجاد واحد ذوب آهن است در اینجا وظیفه طرح آزمایشی تعلیم مطالب مربوط به مقدمات حرفه و هدایت نوسوادان زندگی صنعتی در اولین واحد ذوب آهن کشور میباشد. کارگران این واحد که عموماً از مناطق روستائی آمده اند در حال حاضر در امور ساختمانی واحد ذوب آهن شرکت

دارند و در آینده تعداد قابل توجهی از این عده بعنوان کارگر در کارخانه ذوب آهن که قرار است در سال ۱۹۷۰ شروع بکار نماید شروع بکار خواهند نمود تعدادی نیز در صنایع وابسته بآن در شهر جدیدی که در حال ساختمان است و گنجایش ۲۰۰ هزار نفر جمعیت را خواهد داشت بکار اشتغال خواهند داشت.

یکی دیگر مدرنیزه کردن صنایع قدیمی است هدف ارتقای دادن سواد آموزی به کارگران صنایع نساجی (در حدود ۳۰ هزار نفر) با منتهای است که با حمایت دولت در جهت نوسازی این بخش از صنعت انجام میگردد. با توجه اینکه رشته مورد نظر بحران بزرگی را که ناشی از نوسانات بازار بین المللی بوده از سر گذرانده است افزایش بازده و بهبود کیفیت کار از عوامل اساسی این توسعه و نوسازی میباشد.

دیگر هماهنگ کردن کار صنایع دستی با تحولات بازار. در این زمینه فعالیت های طرح به کارگران ۱۶۰۰۰ کارگاه هرهای دستی مربوط میشود و قرار است بعد از یک سری مطالعات دقیق آموزش سواد همراه با تعلیمات لازم برای بهبود تکنیک کار و دادن جنبه تجارتنی بیشتر به این کارهای هنری بخوبی که در بازارهای جهانی قابل عرضه باشد و نیز تشکیل شرکتهای تعاونی برای این گروه از تولید کنندگان اجرا شود.

مدرنیزه کردن کشاورزی در ۸۱ روستای منطقه پیر بکران که جمعاً در حدود ۴۰ هزار نفر جمعیت دارد برنامه تعلیم سواد همراه با ترویج کشاورزی و ایجاد مزارع نمایشی اجرا خواهد شد که از یک طرف بایستی به برداشت محصول بهتر و بیشتر کمک کند و از طرف دیگر با توجه به ساختمان سد شاه عباس و برنامه ای که برای مضاعف کردن اراضی قابل آبیاری در سال ۱۹۷۰ وجود دارد طرق استفاده صحیح از آب و کنترل آن منجر شود.

گذشته از اینها هم در اصفهان و هم در ذرفول فعالیت جداگانه ای در مورد بانوان پیش بینی شده که هدف آن آماده کردن بانوان برای نقش است که از نظر سیاسی و اجتماعی باید بعهده بگیرند و این برنامه شامل بهداشت

و پیش گیری از بیماریها، اقتصاد خانوادگی، مراقبت از کودکان و تربیت آنها و تنظیم خانواده و غیره میباشد. همچنین اقداماتی بمنظور مشکل کردن آنان در شرکت های تعاونی تولیدی (دست دوزی خیاطی و بافندگی) بعمل آمده تا با افزایش درآمد و ارتقاء سطح زندگی آنان کمک شود. این طرح آزمایشی بمدت ۴ سال پیش بینی شده است و با وجود استقلالیه که دارد تحت نظر وزارت آموزش و پرورش اجرا میشود و معاون این وزارتخانه مجری طرح نیز هست و بنابراین وظیفه ارتباط با کمیته ملی مبارزه با بیسوادی و سایر مؤسسات و وزارتخانه هایی که در فعالیت این طرح ذینفعند بعد از آموزش و پرورش میباشد. عصر همان روز کمیسیونهای آموزش و پرورش مجلسین از دانشگاه اصفهان بازدید نمودند. پیشرفتها جدید و فعالیت این دانشگاه از نظر ساختمانهای جدید و توسعه سریع دانشگاه و ایجاد کتابخانه بسیار ارزنده و کوشش و فعالیت مسئولان دانشگاه اصفهان بسیار رضایت بخش و قابل توجه بود. دانشگاهی که در سال ۱۳۲۵ پایه نخستین آن با ایجاد آموزشگاه عالی بهداشتی اصفهان گذاشته شده بود در خانه مختصری واقع در احمد آباد کار خود را آغاز نموده بود امروز در دامنه شمالی و خرم کوه صفا بنا شده است و از سال ۱۳۴۶ این دانشگاه موجودیت دانشگاهی خود را بخوبی باز یافت و با تصویب قانون تشکیل هیأت امنا بریاست عالی و الاحضرت شاهدخت فاطمه پهلوی فعالیت تازه دانشگاهی خود را بشدت شروع نموده است و ساختمانهای وسیع مختلفی در کوی دانشگاه واقع در هزار جریب ایجاد و تأسیسات مورد نیاز دیگری نیز بآنها افزوده شده است دانشگاه اصفهان آینده بسیار درخشانی دارد که از هم اکنون بخوبی آشکار است در شهر تاریخی و پر عظمت اصفهان که ایران شناسان نصف جهانش میخوانند در کنار بناهای غرور آفرین دانشگاه اصفهان مانند جواهری بر تارک این شهر میدرخشد ماموقیت همسازندگان انسانهای فردا را خاصه مربیان و استادان جوانان فردا را از خداوند میخواهیم غروب آرزو اصفهان را بسوی تهران ترك کردیم در حالیکه در چشمهای دقیق همکاران عزیزم برقی از

خوشحالی و شادی و غرور که سرشار از مهر وطن بود میدرخشید (احسنت).

رئیس - آقای ملک شاه ظفر بفرمائید.

ملک شاه ظفر بختیاری - جناب آقای رئیس نمایندگان محترم.

از آنجائیکه با طلوع خورشید سلطنت شاهنشاه آریامهر و آغاز انقلاب شاه و مردم چهره کشور باستانی و میهن عزیز ما دگرگون گردید و انوار خیره کننده عمران و آبادانی و تحولات اجتماعی در خلال زمان کوتاهی در پهنه وسیع ایران عزیز ما بهم جاگسترده شد حوزه انتخابیه بنده نیز که در دل کوهساران سر بفلک کشیده زاگرس و مسکن و مأوای صدها هزار نفر ایل شاهدوست و صدیق و زحمتکش بختیاری میباشد از این تحولات به سهم خود بهره و نصیبی یافت که زبان اینجانب و همه افراد شاه پرست بختیاری از عرض سپاس و تشکر نسبت بمبداء و منشاء همه این ترقیات و فعالیتها قاصر و ناتوان است.

بیستم مهر ماه فعالیت بزرگ و چشم گیری از طرف بنگاه حمایت مادران و نوزادان که از هر جهت قابل توجه و نشانه و نمونه بارزی از عواطف انسانی و توجه شاهنشاه بزرگ و شهبانوی گرامی ایران نیست به ایل بزرگ و خدمتگزار که متأسفانه کمتر چنین اتفاقات و حوادث درخشانی را در طول تاریخ خود بچشم دیده است ناظر و شاهد بودم اجازه میخواد دقیقه ای چند وقت گرانهای سروران عزیز را در مورد مشاهدات خود بگویم.

در شهرستان ایذه که از هر جهت شایسته توجه و مستعد برای توسعه فعالیتهای عمرانی و بهداشتی و اجتماعی میباشد یک زایشگاه مجهز ۲۵ تخت خوابی بهمت بنگاه حمایت مادران و نوزادان و بفرمان شهبانوی مردم نواز ساخته شده است (صحیح است) که حقاً شایسته تقدیر و تمجید و موجب نهایت استقبال و شکرگزاری مردم آن سامان گردید این زایشگاه بدست سرکار علی بابا فریده دیبا مادر گرامی شهبانوی معظم که همیشه مشوق اینگونه امور خدا پسندانه بوده و میباشد و در حضوردهها هزار مردم شاهدوست بختیاری که شدیداً ابراز احساسات مینمودند گشایش یافت.

نحوه انجام این کار و سرعت عمل و تجهیز زایشگاه با آخرین پدیده های پزشکی عصر حاضر و تأمین کادر پزشکی و اداری آن واقعاً جالب و سخاوتمندانه بنظر میآید.

استاندار و فرمانده لشکر و مدیران کل و رؤسای ادارات خوزستان برای شرکت در این گشایش همگان به ایذه شتافته و در این شور و شفق عمومی شرکت داشتند.

بنده از شرح احساسات شورانگیز مردم آن سامان و افراد ایل که به مقیاس زیادی در محل باقیافه های شاد از این اقدام خیر خواهانه که در تحت توجهات علیاحضرت شهبانو در حضور مادر گرامیشان گشایش یافت احساس غرور و شادمانی مینمودم و مرا بر آن داشتند که مراتب تشکر و امتنان مرد وزن و خرد و کلان آن حوزه را از شهبانوی عزیز و زحمات بنگاه حمایت مادران و نوزادان در این ساحت مقدس بعرض نمایندگان محترم برسانم.

بقرار اطلاع این سری زایشگاهها بتعداد زیادی در گوشه و کنار کشور در دست ساختمان است و تاکنون در بابل کنار مازندران و غروه کردستان، ساوه استان تهران، سرخس خراسان و ایذه خوزستان بحمدالله گشایش یافته و بقیه نیز طبق برنامه باتمام خواهد رسید. بنین دارم نمایندگان حوزه های معروضه که از این موهبت برخوردار شده اند بهترین شاهد صدق گفتار بنده خواهند بود نکته ای را که ضروری میدانم بعرض برسانم استحکام بنا و تجهیزات کامل پزشکی و تهیه و تأمین کادر لازم میباشد که با بهترین مصالح و عالیترین دستگاهها و تحصیل کرده ترین پزشکان و پرستاران مہیای خدمت به مردم شده اند.

اصولاً شوره عمل و صمیمیت هیئت مدیره بنگاه حمایت مادران به پیروی از نیات عالیله شاهنشاه و شهبانو قابل تحسین و تشکر فراوان است.

ما از زایشگاه بزرگ مرکز و آموزشگاه بیماری و مامائی فرح و در مانگاه های مفید بنگاه حمایت مادران اطلاع و آشنائی کامل داریم و میدانیم که در مؤسسه بزرگ این بنگاه در تهران در هر ۱۵ دقیقه یک نفر چشم بدنیا میگشاید و سال گذشته در حدود ۴۳ هزار نفر در آنجا بستری بوده و

دهها هزار نفر معاینه و معالجه و از داروی رایگان استفاده کرده اند.

زایشگاه ایذه در زمینی به مساحت ۱۷ هزار متر مربع ساخته شده که هزار و هفتصد متر زیر بنا دارد و شامل ۲۵ تخت مادر و ۲۰ تخت نوزاد میباشد و مهمترینکه برای حصول آسایش کارکنان فنی آن محل های مسکونی آبرومندی درخور شأن و مقام اداری هر کس ساخته و پرداخته شده و ترتیب کار طوری داده شده است که بهیچوجه بخارج از محیط زایشگاه احتیاجی نباشد بدیهی است ساختمان مجهز مسکونی و تأسیسات آب گرم و شوفاژ سانترال و تهویه و کانال کشی و موتور مولد برق و چاه آب و تأسیسات مربوط به فاضلاب و محوطه سازی زیبای این زایشگاه با بهائی که تمام شده با مقایسه با سایر ساختمانها که شده و میشود واقعاً جالب توجه و نشانه صرفه جوئی و صداقت اولیاء بنگاه مزبور میباشد.

از لوازم اطاق عمل و زایمان که نمونه بارزی از حسن عمل و دلسوزی این مؤسسه عام المنفعه میباشد عرضی نمیکم زیرا در حد اعلاء پیش رفته و موافق با آخرین آئین پزشکی است.

بطوریکه تحقیق کرده ام بهای تمام شده این ساختمان باشکوه درجه یک که بابتون آرمه ساخته شده است هر متر مربع ۳۸۰ تومان و برای تأسیسات آبرسانی و لوله کشی و برق و گرم کن و سرد کن و کانال کشی در حدود ۲۲۰ تومان و محوطه سازی، دیوار کشی و جدول بندی نزدیک به ۱۷ تومان خرج برداشته است.

منظور بنده از این تصدیق نخست ابراز خوشوقتی و مسرت از انجام این قبیل امور مفید بخصوص در این نقاط دور افتاده و ثانیاً عرض تشکر و سپاسگزاری فراوان از شهبانوی عزیز است که شبانه روز در فکر آسایش و رفاه و تأمین صحت و سلامت مردم و مخصوصاً توجه ایشان به نسل آینده میباشد در پایان مجدداً مراتب امتنان خود را از بنگاه بزرگ و عام المنفعه حمایت مادران و نوزادان که در تحت مدیریت عده ای از خانها و آقایان علاقمند و خوش نام و نوع پرور که بدون هیچ گونه تظاهری اداره مینمایند ابراز میدارم.

واز آقای دکتر محمد مؤمنی مدیر عامل بنگاه و
اعضاء هیئت مدیره فعال آن مخصوصاً تیمسار سپهد
بزدان پناه ریاست محترم هیئت مدیره و عده‌ای از آنان که
رنج سفر دور و دراز به‌ایده را نیز تحمل فرموده‌اند امتنان
و تشکر دارم و توفیق خدمتگزاران صدیق شاه و ملت را از
خداوند بزرگ خواستاره (احسن. احسن).

بانو تربیت - جناب آقای ظفر خواهش میکنم به
وزارت راه در مورد راه آنجا تذکری بفرمائید.

پزشکپور - خانم تربیت آقای ظفر از اقلیت هستند
شما به اکثریت بفرمائید.

بانو تربیت - این بسیار غیر منطقی است چنانچه
دیدید در آنجا زایشگاه به آن بزرگی را ساخته‌اند پس
کار میکنند.

دکتر بهبودی - چون گردانندگان و شخص مدیر
عامل بنگاه حمایت مادران ارتباطی با حزب اکثریت
ندارند اگر آنها هم از حزب اکثریت بودند این زایشگاه
در ایذه ساخته نمیشد.

رئیس - آقای دکتر خزائی بفرمائید.

دکتر خزائی - بنام خداوند، در آغاز سخن باید
خدای یکتا را ستایش کنم که از مواهب ماه شعبان و از
مواهب سلطنتی ماه آبان برخوردار هستیم و در این برج و
هریک از برجهای نبوت و سلطنت پنج اختر تابان شده که از
نظر برج نبوت اختراول حسین بن علی و آخرین اختر قائم
آل محمد است از نظر سلطنت نخستین اختر فروزنده ذات
شهریار بخت یار شاهنشاه آریامهر و آخرین اختر تابنده در
آبان وجود مبارک ولایتعهد عظمی است (احسن) بعد از
این بیان بنده بطور مختصر شرح مسافرت را میخواهم
عرض همکاران عزیز برسانم و از مقام ریاست اجازه میطلبم
که فرصت کافی به بنده داده بشود منم در نهایت ایجاز
بیانات خودم را خواهم گفت مسافرت اول ما به شهر
کلمبوپنایتخت سیلان بود برای شرکت در اتحادیه بین المللی
نایبانیان. در این شهر در حدود صد نفر نایبانیان برجسته از
۲۷ کشور اجتماع کرده بودند و از موضوعات مهم اجتماعی
نایبانیان بحث کردند و قطعنامه‌ها صادر کردند که خلاصه
آنها را بعداً عرض خواهم رساند آنچه در این شهر برای

من قابل اهمیت بود بایستی بعنوان خارج از بحث بعرضتان
برسانم که بنده در هیچ کجا بعنوان نماینده مجلس خودم را
معرفی نکرده بودم جز در شهر کلمبو و در شهر دهلی نو. من
همیشه خودم را خزائی معرفی کرده بودم و بس اما در
این جا برای پیشرفت هدف ملی این عنوان را اظهار کرده
خوشبختانه در کلمبو دور من جمع میشدند و از من در مورد
سیاست کشور ایران سؤالاتی میکردند و آنچه که من گفتم
نمیدانم همه تصدیق خواهند کرد با نه. این بود که ما در
سازمان رهبری خردمندانه شاهنشاه آریامهر در اصول هیچگونه
اختلافی نداریم ما حزب‌های سه‌گانه داریم ولی این
احزاب همه از نظر روش‌ها مطالعه می‌کنند ولی اصول
یکی است و ما با همه هیچ اختلاف اساسی نداریم اقلیت
و اکثریت برای ما آن مفهومی را که در بعضی کشورها دارد
و بجان یکدیگر میافتند این مفهوم اصلاً برای ما واقعی
ندارد در کنار هم می‌نشینیم و بالاخره اکثریت پیشنهادها
و طرح‌ها و لواحق خودش را عنوان میکند و اقلیت انتقاد
میکند و دولت ما با توجه به انتقادهای اقلیت و پیشنهادهای
اکثریت بالاخره طرح‌ها و لایحه‌های خود را از مجلس
میگذراند و اجرا میکند و همه از نظر دولت یکسان هستند
این چیزی بود که من آنجا گفتم در دهلی نو کنفرانس تشکیل
میشد از ۵۴ مملکت ۴۸ عضو وابسته و رویهم بیش از ۲۰۰
نفر در این کنفرانس از ممالک مختلف شرکت داشتند در
اینجا هم موضوع اصلی و تکیه کلام این بود که نایبانیان در عصر
علم قابل ملامت است که ما نتوانیم از بعضی نایبانیان
پیشگیری کنیم و باز قابل ملامت است که ما نتوانیم بعضی
از نایبانیان را معالجه کنیم و همچنین
نتوانیم نایبانیان را حداقل برابر با نایبانیان قرار بدهیم خانم ایندیرا
گاندی که جلسه را افتتاح کردند باین موضوع اشاره کردند و
گفتند که ما نمی‌دانیم اینجا که زندگی نایبانیان بهتر کنیم ما آمده‌ایم
نایبانیان را با نایبانیان برابر کنیم و اینها را مساوی کنیم و دیگر نمی
خواهیم از راه میراث و خیرات نایبانیان را اداره کنیم
بلکه يك بودجه ثابت باید داشته باشند و بودجه دائم در
اختیار داشته باشند و این مسأله را کاملاً طرح کردند ایران
در این مورد عضویت وابسته داشت و وقتی که من وارد آن
سالن شدم دیدم که برای اعضای پیوسته جایگاهی معین شده

و برجی گذاشته‌اند کاملاً غیرت ملی در من بجوش آمد
و بفشاری کردم تا اینکه ایران عضو پیوسته شد و مجال
پیدا کردم که من از رهبرهای مدیران شاهنشاه و پیشرفت‌های
ایران و انقلاب سفید و نیکوکارهای شهانواد سخن دادم
و خیلی خوشوقتم که توانستم وظیفه خودم را اداء کنم
(احسن) موضوع منتهی شد به قطعنامه‌هایی از جمله اینکه
که باید در کشورها برای حمایت نایبانیان قوانین خاصی
وضع شود باید آنها را تخصص بدهند و بعد از تخصص حتماً
بکار بگذارند و گفتند حساب شده است که خرج آماده
کردن نایبانیان برای کار بمراتب کمتر است از خرجی که
آنان جامعه تحمل میکند و اینها يك وضع خیلی بدوستی
دارند زندگی میکنند و بعد گفتند که ما باید توجه کنیم
که نایبانیان به چه چیز محتاج است نه اینکه احتیاجات آنها
را ما خودمان پیش خودمان فرض کنیم احتیاجات آنها را
باید از خودشان بیرون آوریم و وسیله فراهم بکنیم برای
ندارک زندگی آنها و تعلیم و تربیت اجباری را برای
نایبانیان خواستار شدیم البته در همین مجمع بود که کمیته
خورد میانه به رسمیت شناخته شد و ایران هم در کمیته
خورد میانه عضویت پیدا کرد چنانکه در کمیته قطعنامه
سیلان هم ایران عضویت پیدا کرد مهمترین چیزی که
برخورد کردم این بود که راهنمایان این انجمن و این
مجمع بزرگ بیشتر پارسی‌ها بودند و ایرانی‌ها و این
ایرانی‌ها و پارسی‌ها که با من برخورد میکردند حتی در
کاخ ریاست جمهور من با زبان انگلیسی با آنها صحبت
کردم و همه را دور خود جمع کردم و راجع به ایران برایشان
صحبت کردم همه‌شان عشق میورزیدند به ایران و يك عده‌ای
که ایرانی بودند و پارس نبودند يك نفر بزدی تأسف میخورد
میگفت من میخواهم بیایم ایران را ببینم ولی نمیدانم چه
مشکلاتی وجود دارد از ساحت مقدس مجلس شورای ملی
از مقام ریاست خواستارم ملاحظه بفرمائید به بیند چه مشکلاتی
برای ایرانیانی که رفته‌اند آنجا تا به هند هستند ولی عشق
دارند بیایند مملکت خودشان را ببینند نمیتوانند اگر مانعی
هست و قابل رفع است این مانع را رفع کنید در بمبئی در هر
کجا در هر مدرسه‌ای که رفتیم آثار بازدید شهبانوی گرامی
ما کاملاً هویدا بود همه از نیکوکارهای ایشان گفتگو میکردند

سفر سومی که پیش آمد سفر به اصفهان بود که سرکار
خانم جهانبانی شرح مبسوطی در این باره دادند بنده باید
فقط دو نکته را اظهار کنم که باعث غرور من شد یکی
اینکه در آن سمینار معلوم شد ممالک دیگر آسیائی یکسره
گوش داده بودند دبیران ایرانی بآنها درس میدادند و
راهنمایی میکردند نکته دوم اینکه جناب آقای دکتر صدیق
سناتور معظم چنان با نماینده یونسکو صحبت کردند که
در این زمینه کاملاً نشان دادند که تخصص ایشان بمراتب
از تخصص کارشناس یونسکو بیشتر بود این باعث غرور
بنده شد مطلب دیگر دیدن دانشگاه بود که واقعاً آقای
دکتر معتمدی عاشقانه خدمت کرده بود و در دانشگاه
اصفهان خوشوقتی این بود که مثل دانشگاه شیراز بزبان
انگلیسی تدریس نمیشد بزبان فارسی درس بداند شجویان
تدریس میشد و این خودش يك موهبت بزرگی است البته
باید فرهنگستانمان بکار بفتند لغات فارسی جمع بشود برای
بعضی از کلمات و اسمهای بی‌معنی کلماتی وضع بکنیم
ولی نمی‌بایستی مطالبمان را بزبان خارجی حتی الامکان
تدریس کنیم (احسن) بحث دیگر این بود که ساختمان
دانشگاه آن قسمت موقت را که قبلاً ساخته بودند و الان
قابل استفاده بود یا متری ۲۲۷ تومان این ساختمان انجام
شده بود و خیلی ارزان و مناسب بود بعد از اینکه همکاران
عزیز از اصفهان برگشتند بنده يك روز در اصفهان ماندم
برای بازدید از مدرسه انابصیر که برای نایبانیان در مقابل
مدرسه کریستوفر و مدرسه انگلیس ایجاد شده بود برای
من مهم این بود که یکی از روحانیان در آنجا پیشقدم
شده بود برای تأسیس این مدرسه امیدوارم که روحانیان
حوزه قم و مشهد هم تأسی بکنند و در آنجا ما پس از اینکه
کامل دیدیم که ساختمان محلی مجهزی در اختیار گذاشتند
با اینکه يك هفته هنوز نگذشته بود بیست نفر شروع کردند
بکار و ۳۰ نفر نهایتاً ۱ بکار گماشتند مطالب دیگری که
واقعاً بایستی مورد بحث قرار گیرد و از هر جهت با آنها
آشنا شدیم رفتیم بدانگاه برای اینکه هدیه علیاحضرت
شهبانوی ایران را به نایبانیان دانشگاه اصفهان تقدیم
کنیم البته میدانم در سال جاری ۸ نفر رو شدند و اردانگاه

گردیده بود مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون کار و امور اجتماعی را با استثنای تبصره ۵ از ردیف ۲ لایحه مذکور تصویب کرد. اینک گزارش آنرا دایره برفکتیک تبصره های ۵ و ۶ بشرح زیر بمجلس شورای ملی تقدیم می‌دارد.

تبصره ۵ - در پیمانهای دسته جمعی باید روش هایی بکار برده شود که با در نظر گرفتن میزان سرمایه گذاری و منافع خالص کارگاه و تعداد کارگران و بطور کلی با توجه به اوضاع و احوال تولیدی و اقتصادی کارگاه و وضع اجتماعی کارگران متضمن افزایش درآمد کارگران نامیزان بیست درصد از منافع خالص کارگاه باشد.

تبصره ۶ - کارفرمایان مکلفند یک نسخه از پیمان دسته جمعی منعقد را ظرف ده روز از تاریخ انعقاد بوزارت کار و امور اجتماعی ارسال دارند.

در صورتیکه وزارت کار و امور اجتماعی بامفاد پیمان دسته جمعی متعده موافق نباشد مکلف است ظرف مدت بیست روز در استان مرکزی وسی روز در بقیه نقاط کشور از تاریخ وصول پیمان یا حصول اطلاع از مفاد آن نظرات خود را اعلام دارد.

چنانچه نظر وزارت کار و امور اجتماعی ظرف مدت یکماه از تاریخ ابلاغ مورد قبول طرفین یا یکی از آنها قرار نگرفت و منجر بعقد پیمان دسته جمعی مجدد نگردد موضوع بشورای سهم کردن ارجح می‌گردد و رأی شورای مذکور قطعی و لازم الاجرا خواهد بود.

مخبر کمیسیون اقتصاد معتمدی
رئیس - ماده واحده مطرح است آقای مهندس بهبودی بفرمائید.

دکتر مهندس بهبودی - روزی که شور اول این لایحه در این ساحت مقدس مطرح بود بنده بعنوان یک فرد حزب اقلیت یک حزبی که ناظر بر اعمال دولت مملکتی بحزب اکثریت است عرض کردم که دولت نتوانسته است اصل انقلاب را اصل سهم کردن کارگران رادر سود کارخانجات انجام دهد عرض کردم آنچه که دولت بعنوان تکمیل لایحه آورده است کافی به مقصود نیست بمن ایراد گرفتند گفتند شما میخواهید بین کارگرو کارفرما تخم نفاق

پاشید بمن ایراد گرفتند گفتند زمانیکه از استثمار کارگر صحبت میشد گذشت بنده هم قبول دارم زمانیکه دایه های دلسوز تر از مادری برای کارگران پیدا میشدند گذشت امروز کارگران و همه زحمتکشان مملکت میدانند که پدر تاجدار رهبر عالیقدر ملت در فکر رفاه و آسایش آنان است (صحیح است) همانطوریکه دیگر من و امثال من نمیتواند در بین کارگران اخلاص کند گفته های رفقای اکثریت من نیز دیگر نمیتواند کارگرا اغفال کند من گفتم به صورت مذاکرات مجلس مراجعه کنید. من گفتم کارگران ما در وضعی هستند که طبق منویات شاهنشاه آریا مهر مانیست دولت نتوانسته است در سطح کارگری مملکت منویات شاهنشاه مملکت را اجرا کند بمن ایراد گرفتند ولی اجازه بفرمائید از مجله کارگران که بوسیله حزب محترم ایران نوین منتشر میشود قطعه کوچکی بخوانم «ما از جهنم کارگران کوره پزخانه ها باز میگردیم در اولین برخوردمان با گل سازها روبرو شدیم. گل سازها از لوله بزرگی که از آن آب فوران میزد. خاکهای اطراف خود را به صورت گل در آورده و آنرا لگد میکردند در حدود ۵۰ تا ۶۰ نفر فقط کارشان گل درست کردن بود در میان گل سازها اربچه ۵ ساله گرفته. تا پیر مرد ۸۰ ساله دیده میشد» جناب آقای معاون وزارت کار این چیزی است که در مجله کارگر منتشر شده است «از کوچک و بزرگ همه صورتهاشان گرد گرفته و سیاه مینمود. دستهاشان چروکیده و لپهاشان ترکیده نشان میداد. از چشمهای همه شان خستگی میبارید. و جای تعجب اینجا بود که هنوز هم ناهار نخورده بودند» رپورتاژ در ساعت ۴ بعد از ظهر از محل بازدید کرده و نقل کرده که هنوز کارگرها ناهار نخورده بودند «در طرف دیگر چند مرد و کودک بچشم میخورند که قالیهارا اینطرف و آنطرف میزدند و در سویی دیگر دیواری از خشتهای خشک شده آماده بود تا برای پختن بداخل کوره روڈ خوشبختی گل سازها و قالب سازها اینست که کارشان در فضای باز انجام میگیرد. زیرا آنها نسبت بکسانی که در داخل کوره ها. چون آدمهای جهنمی بسر میبرند دارای محسنت فراوان هستند. از آن جمله کمتر کارشان بچون میکشد و دیگر اینکه کمتر دچار مرض میشوند از چراغعلی عبادی که یکی از پیرترین گل سازها بود پرسیده چند سال داری؟ گفت ۶۵ سال گفتم روزی چقدر میگیری؟

در حالیکه عرق صورتش را همراهِ با مقداری گرد و غبار پاک میکرد گفت هر هزار قالبی که بزیم ۲۵ ریال بما میدهند. گفتم تا شب چند تا میزنی گفت در حدود ۵۰۴ هزار تا یعنی اگر ۴ هزار قالب بزند ۱۰ تومان میگیرد این یکی از حمایت های کارگران بود که بوسیله حزب پاسدار از کارگران انجام میشود در شماره دیگر نوشته که «نمایندگان ۲۵ هزار نفر از کارگران کوره پزخانه ها تقاضای اجرای مقررات بیمه های اجتماعی و قانون سهم شدن در سود کارخانجات و تشکیل کلاسهای پیکار با یسواد را دارند» یعنی ۲۵ هزار نفر در یک واحد صنعتی کوره پزخانه چند کیلومتری تهران از تمام مظاهر انقلاب بی بهره هستند ما اینجا چه گفتیم که بما گفتند نفاق می افکنید ما گفتیم که بداد دل کارگران برسید آنچه را که شاهنشاه گفتند اجرا کنید اگر نمیتواند اجرا کنید کنار بروید روزنامه ایران نوین ناشر و ارگان حزب ایران نوین این جور نوشته کارگران محترمی که در مجلس تشریف دارند با آقای آقازاده آشنا هستند بنده هم آشنا هستم و ایشان را مرد شریفی میدانم آقای آقازاده دبیر سندیکای کارگران هتلا و کافه رستورانها و مهمانخانه های وابسته بحزب ایران نوین هستند ایشان سپس اشاره بوضع کارگران بلور سازها نمود و گفت با این حد اقل دستمزد از طرف وزارت کار تعیین شده که بایستی کمتر از ۶۰ ریال نباشد متأسفانه در عصر انقلاب بدون توجه به تعیین حد اقل دستمزد در بعضی از کارخانه ها بکارگزاران ۱۸ ریال دستمزد میدهند که این را نمیشود جز استثمار چیز دیگری نام گذاشت. هم مسلک توفیقی نماینده کارگران پلاسکو کار و عضو انجمن شهر گفت هنوز رفتار بعضی از کارفرمایان و طرز رفتار و کردارشان با کارگران انسانی نیست و من در تأیید اظهارات هم مسلک آقازاده تکرار میکنم که متأسفانه وضع کارگران بلور سازی بدتر از آن است که توضیح داده شد. وضع بعضی از کارخانجات پلاستیک سازی نیز بهتر از وضع کارگران بلور سازی نیست از جمله کارخانه ای دار به نام کارخانه پارس پلاستیک که کارگران در آنجا تحت شدیدترین شرایط کار بسر میبرند لیست بیمه

کارگران بهیچوجه درست نیست دستمزد روزانه دو بیست ریال کارگر در لیست صدریال و با کمتر نوشته میشود و از روزیکه از طرف این شعبه اقدام در باره این کارخانه شده کارگران تحت فشار شدیدتری قرار گرفته اند و شش هفت نفر آنها از کارخانه اخراج شده اند و متأسفانه از طرف اداره کار استان توجه بیشتری به آنها میشود من توجه هیئت مدیره را بوضع این کارخانه و کارگران آن جلب میکنم. هم مسلک عزیز مقصودی نماینده کارگران پلاسکو کار راجع به سازمان بیمه های اجتماعی صحبت کرد و گفت اگر چنانچه کارگری از دواج نماید دو روز سر کارش حاضر نشود. کار فرما غایب میگردد سازمان بیمه های اجتماعی از دادن حق از دواج بکارگر خودداری می نماید و توجهی بآنها نمیشود. بنده بعنوان اقلیت گفتم که بداد دل کارگران معدنی که فرسنگها از دزد مأمورین عالی رتبه وزارت کار دور هستند برسید ولی رفقای خودتان هم مسلکان خودتان هم دادشان از کار فرما هائیکه در چند متری وزارت کار مشغول استثمار کارگران بقول دبیر سندیکاشان هستند میباشد آنوقت بما میگویند که شما تخم نفاق میباشید. خیر ما حقیقت را میگوئیم ما را هنما هستیم و انتظار داریم که گوش شنوایی داشته باشید ولی متأسفانه گوش شنوایی نیست من اینجا ایراد گرفته گفتم وفودالایسم کشاورزی از بین رفت نگذارید زیر سپر حمایت از محصولات داخلی پدر مضر فکننده را در آورند و وفودالایسم صنعتی ایجاد کنند بمن گفتند که تو نمیدانی این طریق در راه صنعتی شدن است ما در این راه تازه گام برداشته و باید اینطور باشد بنده خواستم سکوت کنم ولی متأسفانه روزنامه جوانان ارگان سازمان جوانان حزب ایران نوین در تاریخ شنبه ۷ تیر ماه ۱۳۴۸ در مقاله ای که بامضای آقای حسن فرزانه تحت عنوان انحصارات نوشته شده که نگارنده این مقاله آقای حسن فرزانه است که محققاً فقط تشابه اسمی با آقای حسن فرزانه معاون وزارت کار ندارند این جور نوشته:

در این مجموعه کلی عده ای فرصت طلب چنان انگاشته اند که کار انقلاب در حل همان مسائل ارضی پایان یافته است و در سایر قسمت های تولیدی و سیاسی الگوها و نمونه های از تجاری و استثماری گذشته قابل بقا و استفاده

است بدون تردید شکست سیستم کهنه کشاورزی از عوامل لازم برای ارتقاء تولید و تأمین حقوق سیاسی و اجتماعی کشاورزان و از همه مهمتر آزادی ماشین دولت از دست مالکان بزرگ و ائتلاف دلالت سیاسی و سرمایه‌های خارجی یا مالکان مذکور بوده است. اما این يك اشتباه تاریخی است اگر تصور رود که در شرایط نوین با انتقال قدرت مالی و سیاسی از ده بشهر و بوجود آوردن قدرتها و انحصارات بزرگ صنعتی و مالی بحساب توسعه و رشد اقتصادی و بعبارت دیگر با استقرار «فئودالیسم صنعتی» یعنی فئودالیسم ارضی بتوان بر قوه محرکه پیشرفت افزود. ما هم همین عرض را می‌کردیم ما هم بدوات هشدار میدادیم که کارخانه‌های تولیدی زیر سپر حمایت از محصولات داخلی بدر مصرف کننده را در آورند شما بشنید حساب کنید امروزه در علم این حسابها خیلی ساده انجام میشود برای فرآورده‌های صنعتی نرخ تعیین کنید با يك سود عادلانه من نمیدانم کجای این حرف مانع تکامل صنعتی شدن مملکت است ما گفتیم که اصل سهم شدن کارگران در سود کارخانجات باید در سراسر مملکت در تمام کارگاهها توسعه پیدا کند این آماری که منتشر شده است بعقیده من ننگ آور است جدول شماره يك تعداد کارگاههایی که تاریخ اول بهمن ماه ۱۳۴۷ با انعقاد پیمان دسته‌جمعی قانون سهم کردن کارگران را اجرا نموده‌اند کشاورزی و دامپروری و جنگل ۳۹۴ کارگاه - غذائی ۲۱۲ کارگاه - ساختمانی ۲۶۵ کارگاه - شیشه و بلور ۱۷ کارگاه - لاستیکی ۲۰ کارگاه - نساجی ۲۱۷ کارگاه - فلزی ۱۶۳ کارگاه - شیمیائی ۹۲ کارگاه - متفرقه ۵ کارگاه یعنی تا بحال در ۱۴۵۵ کارگاه جمع کل کارگرانی که از اصل انقلاب استفاده کرده‌اند اصلی که در روز شاهنشاه خطاب باستانداران فرمودند که هیچ وظیفه‌ای جز اجرای اصول انقلاب ندارید فقط ۱۲۸۱۳۹ نفر بودند این را اجرای اصل انقلاب نام می‌گذارید؟ بنده اعتقاد ندارم که اکثریت محترم که خود را پاسدار انقلاب میدانند باین لایحه سهم کردن کارگران باین نحو و باین ترتیب که تعداد زیادی از کارگاهها را مشمول نکرده‌اند رأی دهند بنده اعتقاد اینست که اجرای اصول انقلاب مقدستر و بالاتر از هر چیز است و متأسفانه دولت نتوانسته است مقدار بسیاری از اصول انقلاب را

اجرا کند منجمله اصل سهم شدن کارگران در سود کارخانجات را (احسنت).

مهندس ارفع - ایراد شما بکجای لایحه است اینها که فرمودید کلیتاً بود.

مهندس بهبودی - بهمه لایحه.

رئیس - آقای جوانشیر فرمایشی دارید بفرمائید.

جوانشیر - دوست گرامی و عزیز من جناب آقای

مهندس بهبودی (مهندس بهبودی - وکیل جناب ندارد)

رفیق و همشهری (مهندس بهبودی - من همشهری شما نیستم

شما اهل تهران هستید من اهل ساوه) بله گفت: «منظری

در بند بحث لفظ نیست» (مهندس بهبودی - هم مسلک سابق

بهتر است) اینستا می‌کنم اجازه بدهید بنده افتخار می‌کنم

هر مکتبی که در راه اعتلای ایران و اجرای برنامه‌های

شاهنشاه باشد افتخار می‌کنم (احسنت) دوست عزیز و دیرین

من به مطالبی اشاره فرمودند که خیال می‌کردند این

مطالب را تنها ایشان هستند که کشف کرده‌اند (مهندس

بهبودی - بنده از روزنامه‌های اکثریت برایشان خوانده)

ولی جناب آقای مهندس بهبودی فرق ما با دیگران در

این است که ما اعتقاد بقانون تحولات تاریخ و تکامل

اجتماعی داریم مادر عین اینکه يك مکتب مترقی يك

ایدئولوژی و يك مکتب ملی اجتماعی را پذیرفته‌ایم

و در موقعیکه فئودالیسم و روابط غیر عادلانه و ظالمانه را

بدست رهبری بزرگ شکوفا کرده‌ایم يك مکتب ترقی را

جانشین می‌کنیم ولیکن از مطلب دوم غافل نیستیم یعنی

تکنیک که باید در خدمت مکتب قرار گیرد من فکر

می‌کنم جنابعالی که يك شخص انقلابی و مترقی هستید قطعاً

به تمام رموز و فنون تحولات انقلابی و روابط اجتماعی

جهان آشناس هستید من اعتقاد دارم کسانی که در امور انقلاب

و تاکتیک‌های انقلابی دخالت می‌کنند قهراً باید تاریخ

جامع انقلاب‌های جهان را از نظر فلسفه انقلاب‌ها و از نظر

انتخاد روش‌ها توسط احزاب شناخته باشند (صحیح است)

دوست عزیز من در آن بجهت انقلاب صنعتی غرب گزارش

و پلرمه که درباره زندگی نکت بار کارگران انگلیسی و

فرانسوی مطرح شد روشنگر این مسئله است که روح و

بایه‌های فلسفی انقلاب اجتماعی ایران مسئله فقر جبری و طبیعی ناشی از توسعه صنعتی را بدان صورت قبول ندارد بلکه اصل توسعه اقتصادی بموازات رفاه اجتماعی است که امروز در سایه عدالت شاه که انقلابی در زمینه‌های صنعتی و اجتماعی بوجود آوردند باید عملی شود. انقلاب صنعتی دگرگونی‌های بنیادی و نهادی برای تمدن غربی بیار آورده ولی ثمره این انقلاب و دگرگونی‌های نهادی را يك شبه بدست نیاورده‌اند و نباید انتظار داشت يك شبه ره صد ساله رفت در سال ۱۷۵۰ که این دگرگونیها در اروپا آغاز شد در سال ۱۹۰۰ یعنی ۱۵۰ سال بعد ثمره این انقلاب و دگرگونیها عاید کارگران و جامعه غربی شد ما اگر معتقد باشیم که میخواهیم يك شبه ره صد ساله برویم ما انکار قوانین اجتماعی را کرده‌ایم در آنصورت ما قوانین معقولات و منطق تحولات جامعه را انکار کرده‌ایم کسی منکر حرفهای شما نیست بدلیل اینکه با صراحت و وسعه صدر روزنامه‌های حزبی اینهارا منتشر کردند (آفرین - احسنت) ما بین تکنیک و مکتب فرق قائلم مکتب جانشین رژیم کهنه و فرتوت گذشته است جامعه و ملت باصالت آن معتقد است ولی پیشرد تکنیک زمان میخواهد تکنیک برنامه‌ریزی میخواهد تکنیک سرمایه‌پول میخواهد تکنیک منکی به يك جوهری است برای کشورهای نظیر ما یعنی جوهر بسیج نیروهای مادی و اخلاقی و معنوی (آفرین) آیا برنامه اصلاحات ارضی که ماده‌المواد و پایه انقلاب ایران بود کسی منکر آن است ولی آیا میتوانیم بگوئیم که زندگی يك کشاورز ایرانی بایک کشاورز فرانسوی یکی است اگر بگوئیم این نفی حکمت است هر کسی يك چنین حرفی را در هر کجا بگوید نفی حکمت کرده خیانت به انقلاب کرده است ما می‌گوئیم رژیم منحوس و فرتوت و کهنه قرون وسطائی را زیر و رو کردیم همانطور که سایر انقلاب‌های جهان بموقع خود کرده‌اند و لکن برای رسیدن به هدفهای مورد نظر انقلاب نباید در دو سال و سه سال و پنج سال رؤیای مدینه فاضله داشت کشورهایی را می‌شناسیم که پنجاه سال از انقلاب آنها می‌گذرد و هنوز مشکلات فراوان دارند هنوز در کنی که در مورد پیشرفت صنایع و ترقی سطح درآمد فردی کشورها مینویسند می‌گویند که این کشورها از خیلی از

کشورهای اروپائی سطح درآمد فردی آنها پائین تر است (دکتر فریور - آن زمان کارگر پنج ساله خواهد مرد) ولی باتمام این احوال اگر در بعضی انقلابات برای رسیدن به هدفهای انقلابی مسائل اجتماعی را زیر پای می‌گذارند آقای دکتر روی سخنم باشماست اما بعضی از کشورها برای رسیدن خیلی سریع به هدفهای اقتصادی و نیرومندی اقتصادی هدفهای اجتماعی را زیر پای می‌گذارند و می‌گویند کمربندها را به بند بند و گرسنگی بخورید صرفاً برای تراکم سرمایه. آقایان امور اقتصادی از يك سلسله قوانین جامع و جهانی و او نیورسال اطاعت میکنند هر رژیم در هر سیستم در هر مملکت حاکمیت قوانین اقتصادی را نباید از نظر دور داشت شما برای صنعتی کردن کشور چه در دوره انقلاب صنعتی چه در يك رژیم افراطی و چه در يك رژیم لیبرال اصل تراکم سرمایه راز و نفس توسعه اقتصادی است کجا است آقای دکتر عدل که من بیرسم آیمان اشتباه می‌کنم شما تصدیق می‌فرمائید تراکم اقتصادی آنچه را که اقتصاددانان به زبان فرانسه اکومولسیون میدانند یعنی تراکم سرمایه اصل پیشرفت توسعه و انبساط و بسط اقتصادی است (احسنت) حالا بعضی کشورها در انقلاب مسائل اجتماعی را فدای اصل تراکم میکنند یعنی تمام درآمدهای حاصله را صرف توسعه کالاهای سنگین و سرمایه‌گذاری‌های بزرگ میکنند ولی آفرین بر انقلاب ایران که اصل تعادل و موازنه را پیش کشید و گفت که من نسل حاضر را فدای نسل مجهول آینده نمی‌کنم. برای انقلاب نسلی را که دخالت در انقلاب دارد باید از ثمرات انقلاب استفاده کند و این اصل تعادل اقتصادی و اجتماعی است یعنی در انقلاب‌های جهانی چند اصل ملحوظ است با اصل اجتماعی را فدای اصل اقتصادی میکنند حتی در اجتماع‌های لیبرال منکی بر لیبرالیسم آنها هم در انقلابات صنعتی اصل اجتماعی را فدای تراکم سرمایه و توسعه کرده‌اند و مواردش زیاد است که نمونه‌اش نظریه ویلرمه در نوع خودش است که در دانشگاههای بزرگ جهان ضمن تاریخ قرن ۱۹ تدریس میشود و این نمونه‌ای است از این روش و بنیاد متداول در غرب و نیز در برخی کشورها که بقول خود جنبه ترقی خواهی دارند که بنده از جهت نزاکت سیاسی اسم نمبرم این روشها ۵۰ سال مورد عمل قرار گرفته ولی انقلاب ایران گفت که من اصل تعادل را می‌پذیرم و نسل حاضر را فدای نسل آینده نمی‌کنم در عین اینکه آینده‌نگری را هم از دست نمیدهم ولی در عین حال

برای رسیدن به هدفهای اقتصادی خودم برای رسیدن و نیل به توسعه و بسط اقتصادی اختیاج بتر آنکه سرمایه هم هست ولیکن کسی متکر این مسائل نیست شما خیال میکنید ما دلمان بخال کارگران قابلیافی نمیسوزد آقای دکتر بهبودی؟ (مهندس بهبودی - از قدیم میسوزد) آقای مهندس بهبودی میفرمائید این لایحه کافی برای وصول منافع کارگران نیست آیا دولت میتواند دست در مصوبه ملی ببرد اصل مصوبه ملی يك و او و آن قابل پس و پیش شدن و تغییر نیست شما معتقدید آقای مهندس ناصر بهبودی که میشود در مصوبه ملی دست برد (مهندس بهبودی - ابتدائیشود) آفرین آفرین تازه در راه منطقی دارید با ما راه میانید (فرهادپور - این اصلاحیه مگر چه؟) این اصلاحیه عبارست از يك نوع پرسود و يك تشریفات و راههاییکه دست وزارت کار را برای کنترل صاحبان صنایع که بر اساس اصل توافق در قراردادها میتوانند قهر دادی را بضرر طبقه کارگر به بندند وزارت کار کنترل بکند بنا بر این نظر جنابعالی که میفرمائید این لایحه کافی نیست بعقیده بنده صحیح نیست برای اینکه بر اساس مصوبه ملی هیچ دولتی قادر نیست يك و او مصوبه ملی را پس و پیش بکند ولیکن برای اینکه روح مصوبه ملی برای اینکه جوهر انقلابی لایحه سهیم کردن مفهوم انقلابی خودش به ثمر برسد يك زمینه‌های اجرائی و راههای وصول برای آن پیشنهاد شده این راهها و خط مشی است برای رسیدن به آن هدف اساسی بهر حال بنده قصد جواب دادن نداشتم چون اینکار وظیفه منجر کمسیون و نماینده دولت است ولی چون مباحثی پیش کشیده شد آقای مهندس بهبودی که طرح این مسائل از نظر جوانهای ما که ممکن است بهریشه قضایا توجه نداشته باشند خطرناک است جوابی داده شد جناب آقای مهندس بهبودی بعضی مسائل مطروحه چون متکی بتاريخ نیست چون متکی به استدلال علمی و بعد تاریخی نیست تجزیه و تحلیل قشری و ظاهری آن برای نسل جوان همانطور که عرض شد خطرناک است برای اینکه نسل جوان ما بدون توجه بسوابق بدون توجه به اینکه مسائل علمی و مسائل تکنیکی پایه‌های مسائل اجتماعی و اقتصادی است آنوقت ممکن است خدای ناگرده اشتناح‌های غلط بکنند آنوقت ماقبول میکنیم که باسمه صدر مسائل و معایب را می‌بیم و با تقدیم برنامه‌های

بلند پایه و والای رهبر انقلاب به نتیجه خواهیم رسید (احسن - احسن)

رئیس آقای مهندس بهبودی بفرمائید

دکتر مهندس بهبودی - دولت عزیز من آقای عبدالله جوانشیر (جوانشیر - بفرمائید عبدالله خان جوانشیر) خان طبق قانون لغو شده و من کار خلاف قانون برخلاف دوستان اکثریت انجام نمیدهم. من از زمان تحصیل بیاد دارم ایشان در دبیرستان برخلاف من حافظه خوبی داشتند ایشان رشته ادبی و بعد هم دانشکده حقوق را انتخاب کردند و بنده هم دنبال علم و اقییات رفتم و مهندس شده عرض کنم آنچه که ایشان گفتند محفوظاتی بوده که ضوطی وار پشت این تریبون عرض کردند (چند نفر از نمایندگان - فرمودند) نسبت بساحت مقدس مجلس عرض کردند! (مهندس اسدی - سمع - خیلی منطقی صحبت کردند) ولی آنچه راجع بانقلابها و کلاسها و مکتبها فرمودند بنده وارد بحث نمیشوم ولی عرض میکنم که انقلاب مملکت ما هیچ شایستی به انقلاب هیچ جای دنیا ندارد و هیچکس نباید انقلابی را که شاهنشاه زهر يك ملت پایه گذاری کردند با انقلاب مکتبهای دیگر مقایسه کند (احسن) اگر مادر اصل اصلاحات ارضی توفیق پیدا کردیم و اصل انقلاب راجحی انجام دادیم برای این بود که از سنجانها و ریاحی ها عضو حزب اکثریت نبودند و فرمان مستقیم شاهنشاه رهبر عالیقدر مردم را اجرا میکردند ولی متأسفانه حزب اکثریت است که قادر به اجرای اصول انقلاب منجمله اصل سهیم کردن کارگران نیست و میاید میگوید ۵۰ سال صبر کنید شاید ما بتوانیم (معهودی - شما اشتباه شنیده‌اید - چنین حرفی نزدند)

رئیس - آقای مجد بفرمائید

مجد (معاون وزارت کار و امور اجتماعی) - بنده میخواستم با حضار نمایندگان محترم مجلس شورای ملی برسانم خوشبختانه در مفاد لایحه بحثی نشد ولی فقط چون دوسه توضیح داده بودند نماینده محترم آقای مهندس بهبودی باستناد چند پیشنهادی که کارگران داده بودند جلساتی در سندیکا تشکیل میشود خوب در این جلسات وقتی که تشکیل میشود آقایان متحضرند نمایندگان کارگران

دور هم که جمع میشوند بالاخره گله هائی دارند از مواردی که از قلم افتاده است و کارهاییکه اجرا شده و در یکی دو جا انجام نشده خوب اینها را باید ببینند و بگویند تذکر بدهند و راهنمایی کنند وزارت کار را که بطور کامل و صد درصد در دستگامها اجرا بشود خوب شرط آزادی و دهگراسی هم این است که اینها در روزنامه و مجله‌شان گفته شود و اولیاء امور را راهنمایی کنند من در اینجا فقط دوسه نصبت را که ایشان توضیح فرمودند خواسته مختصراً حوی داده باشم یکی از نظر حداقل مزد بود که گفتند در حدی ۱۸ ریال بگیرند تا آنجا که ماضی‌الاجرای حداقل دستمزد که در فروردین ۴۸ بتصوب رسید و شورای عالی کار تصویب کرد تاکنون به مرحله اجرا درآمده نصبت نومی که ایشان اشاره فرمودند در مورد یکی نوبت رصایع مختلفی بود از قبیل کوره پزخانه که اشاراتی فرمودند میخواسته بعرضشان برسانم که يك سری صنایع فدیعی و کهنه هستند که با ضرر کهنه هنوز در مملکت کار میکنند با کمال تأسف باید گفت برای بهبود وضع کامل این صنایع کارگر باید اساس آن صنعت را عوض کرد ماباید کارگاههای کوره بزی و سیسته کارشان را عوض کنیم (دکتر مین - آنها فقط خست مالی میکنند) همین دلیل دولت تشویق میکند کارگاههای ماشینی را که بهتر قبل کتوب است جا نشین سیستم قدیمی بکنند مطلب دیگری که تذکر فرمودند نصبت کارگاههای مشمول بود که در اینجا قرائت شد و فرمودند تعداد این کارگرها و کارگاهها نصبت بنعم مملکت کم است و بایستی برای تمام کارگرها عملی بشود توضیح عرض میکنم اگر مضر قانونگذار و مصوبه ملی این بود که برای تمام کارگرهای مملکت اجرا بشود بهرچه من الوجوه کمیسونی که مشمولین این قانون را تعیین میکنند نمیگذاشتند که مشمولین این قانون تعیین بشوند علت این بود که کارگاههای در وضع صنعتی و تولیدی خاصی باشند که بشود این قانون را در بهبود وضع کارگران اجرا کرد گذشته از این اگر توجه کنید در اصل ملی يك ماده بسیار مهمی دارد نوشته شده کارگاههای ملی که بوسیله دولت اداره میشوند از شعوب این قانون خارج هستند علت هم همین است

عده‌ای از کارگران چون مشمول این قانون هستند مشمول قانون سهیم کردن نمیشوند صب لایحه ایکه دولت به مجلس پیشنهاد کرد بدلیل اینکه وزارت کار و دولت احساس کردند بهتر میتواند این قانون را اجرا بکنند و منافع کارگران بهتر تأمین میشود این مواد اصلاحی و چند تبصره پیشنهاد کرد که بنده خواسته توضیحی عرض کرده باشم (احسن)

رئیس - آقای رامند بفرمائید

رامند - بعد از تصویب اصول انقلاب بوسیله ست ایران دودوره مجلس شورای ملی اعم از اعضاء هر يك از سه حزبی که در مجلس شرکت دارند نمایندگان بصورت عنوان فرمودند که همه با اصول انقلاب موافقت و در این تردیدی نیست چه اعضاء حزب محترم اکثریت و چه اعضاء دو حزب اقلیت کسی صحبت نکرد و خواهد کرد و اگر هم بکند از زبان مردم نیست که اصول انقلاب ما برادری دارد (صحیح است) جذب قوی جوانشیر اگر از اصول انقلاب تعریف میکنند صحیح است ما هم تأیید میکنیم ناطقی هم که نصبت باین لایحه ایراداتی داشت نه تنها نصبت باصوب انقلاب ایرادی نداشت بلکه تقاضا میکرد و توجه مجریان را جلب میکرد بر اینکه این اصول باستناد نوشته‌های دوستان اکثریتی ما هنوز آنچه‌ایکه باید و شاید اجرا نشده من انتظار داشتم نماینده محترم و با اطلاعی چون آقای جوانشیر بیایند و با همکاری نزدیک که با وزارت کار دارند در اینجا عنوان کنند که مابدلیلی که نوشتم خود واقف باین عیوب هستیم و با این مفاد و مواد و تبصره‌هاییکه حالا پیشنهاد میکنیم نواقصی که رفع خواهد شد اگر بچه ۵ ساله‌ای در قلمی شهر تهران در زیر چشمه ۵ هزار کارمند وزارت کار هنوز در بیمارگاه تالاب بعد از ظهر غذا نخورده و دارو جان میکند و کار میکند باین دلیل بوده است که نشده وی آمدید و با کمال تأسف تمام امیدها را خواستید به باس تبدیل کنید و بگویند ما ۱۵ سال وقت میخواهیم که در دو قلمی شهر تهران موفق بشویم که کجولوی استمار بچه ۵ ساله را بگیریم (دکتر یزدان پناه معالین حرف را تکرار می‌کنی گفته است؟) اگر انقلابی ۱۵۰ سال وقت خواست پس این اطلاعات

را به اطلاعات کامل خودتان اضافه کنید آن انقلابها بفاصله یکسال بعد از انقلاب ۱۸۰ وکیل انقلابی بعنوان پاسدار انقلاب در مجلسشان نمیشست آن انقلابها توسط گروه رنجبر وزحمتکش و محرومی عنوان میشد ولی هیچوقت بوسیله رهبر مملکت و اکثریت قریب به اتفاق ملت در یک رفرا ندیم تأیید نشده بود آن انقلابها با ترور و حق خواهی ولی در مقابل از طرف دولتها و مجلسها حق کشی و مقاومت مواجه بود آن انقلابها دولتش ۶ سال تمام ۸ سال تمام بر سر کار نبود. دولتش از طرف ۱۸۰ نفر وکیل اکثریت تأیید نمیشد که بر سر کار باشد و بودجه ۳۳ میلیاردی را برای اجرای انقلاب در اختیارش بگذارند آنوقت چه خواستند از شما جناب آقای مجد؟ شما صحبتی که در روزنامه رسمی حزب برای اطلاع ملت ایران مینویسد و منتشر میکنید صحبت خصوصی اسم میگذازد؟ مطلبی که معاون محترم وزارت کار عنوان میکند درد دل کارگر مینامید؟ دوستان من همه نمایندگان محترم مجلس که اینجا تشریف دارند به این مطلب علاقمند هستند و یقین دارند همه باهم هم احساس هستند و میخواهند وضع کارگر ایرانی همانطوریکه رهبر انقلاب رئیس مملکت رئیس قوای سه گانه مملکت میخواهد بهبودی یابد در این حرفی نداریم ولی اگر بیایند و بگویند مثلا کارگران معادن از این مزایاییکه انقلاب برای آنها پیش بینی کرده محروم مانده اند آیا این در سطح انقلاب ما و در شان پاسداری انقلاب هست که عنوان بکنید يك واو اصول انقلاب قابل تغییر نیست و به اینجهت دهها هزار شاید بیش از صد هزار بدبخت ترین طبقه کارگر که در قعر زمین جان میکنند ما نمیتوانیم داخلش بکنیم بردارید این اصول انقلاب را بخوانید بردارید تفسیر و فرمایشات رهبر انقلاب را بخوانید فرمودند اصول انقلاب ما با پیشرفت زمان و احتیاجات مملکت تکمیل میشود ما چقدر مرتجعانه باید فکر کنیم که بگوئیم اگر در آن اصول انقلاب ملت ایران به وزیر صنایع و معادن رأی داده امروز اگر وزیر صنایع و معادن نداریم دیگر اصول انقلاب قابل اجرا نیست. اینطور نیست ما مغلوب و مجذوب و اژه ها و

تئوریا و ایدئولوژیهای مختلف نباید باشیم ما انقلاب را باید درک کنیم مگر وزارت امور اجتماعی شماد انقلاب بود؟ آقای مجد خاطرات آن روزیکه اصول انقلاب تصویب شد وزارتخانه شما اسم دیگری داشت. این صحیح است که من امروز بیایم عنوان کنم که يك کلمه از آن اصول به آن جهت قابل تغییر نیست؛ شما بعنوان معاون وزارت کار و اصلاحاتی که اخیراً در وزارت کار شروع شده و متأسفانه خیلی هم دیر شده و ۷ - ۸ سال قسمت اعظم راه نمایش و نظا هرات گذراندید (صحیح است) اصلاحاتی که می رود در بیمه های اجتماعی شروع و متأسفانه وجوه زیادی را حیث و میل های بیجا کردند حالا بیایم بگوئیم قابل تغییر نیست آیا این مسعودی با شرف میتواند قبول کند که کارگر معدن را محروم بکنیم از نیات بلند شاهنشاه در بهبود و رفاه حال کارگر برای اینکه يك واو اصول انقلاب تغییر نکند جناب جوانشیر بیاید اصول انقلاب را با هم و با تمام نمایندگان مجلس از سطر اول تا آخر بخوانیم و ببینیم کجای آن نوشته نمایندگان مجلس حق دارند کارگران معدن را از بهره مندی اصول انقلاب محروم بکنند بعنوان اینکه اصول انقلاب قابل تغییر نیست ماهمه معتقدیم قابل تغییر نیست ولی شاهنشاه مبتکر این انقلاب خود فرمودند ما برای استفاده بیشتر ملت ایران قدم بگذاریم این اصول را تکمیل میکنیم جلو میبریم بهبود میبخشیم آقای عباس میرزائی محرومیت کارگران معادن را شما تفسیر میکنید خواسته شاه است؟ (عباس میرزائی - نخیر) تفسیر میکنید که تغییر اصول انقلاب است تفسیر می کنید که بحث این مسائل در مجلس صحیح نیست؟ بنا بر این ما از شما این تقاضا را داریم آقای مجد اکنون که وزارت کار و بیمه های اجتماعی هر دو ششیده میشود و آثاری دیده میشود که راه صحیح در پیش گرفته اند و میخواهند جریان مافات بکنند بیاید و آنطوری که در کمال خیرخواهی هم مسلک من آقای مهندس بهبودی مشاهدات و معتقدات خود شما وزارت کار شما را فرمایشات اعضای محترم حزب اکثریت را برایتان خوانند لایحه را طوری تنظیم بفرمائید که این معایب درش نباشد و معایب مرتفع بشود ما

در این مسائل تعصب حزبی و مخالفت و موافقت نداریم (صحیح است) ماهر دو باید کاری کنیم که وضع کارگر بهتر بشود و با این لایحه شما می خواهید آن چیزی را که میخواستم پشت تریبون بگویم. بگویم انقلابی که آقای جوانشیر مدعی هستید ۱۵۰ سال طول کشید مبارزه با فئودالیزم صنعتی بود که بوجود آمده بود و میخواستند از بین ببرند بهبودی میگویید شما آن فئودالیزم صنعتی را بوجود می آورید (بزدان پناه - کجاش اینطور است) راجع به معدن چه تصویب فرمودید حالا ماده بماده شروع می کنیم خواهید دید که تکفوی کار و تأمین نظرات قانونگذاری را نمیکند.

دکتر بزدان پناه - عرض کردم کجای لایحه می

خواهد فئودالیزم صنعتی بوجود بیورد.

رامبد - حالا ماده بماده شروع میکنیم.

رئیس - آقای مسعودی بفرمائید.

کازم مسعودی - بنده خیلی خوشحال هستم که

امروز اینجا بحث هائی شد و تذکراتی دوست عزیزم جناب

رامبد دادند و انتظار از يك مجلس انقلابی هم همین است

ولی يك توجهی را با عقل ناقص، جناب آقای رامبد باید

بدهم چون بشما خیلی علاقمند هستم چون سالهاست شما

را در گود سیاست می بینم و همیشه هم موفق بوده اید ولی

هر چه خواسته ایم دنبال راهروایان یا بشیم موفق نشده ایم من

فکر میکنم که این مطالبی که اینجا عنوان شد اینها باید در

شور اول بشود چون در کلیات صحبت شده و متأسف هستم

که وقتی در کمیسیونها این لوائح مطرح میشود آقایان آنجا

تشریف ندارند و پیشنهاد نمیدهند و اگر این پیشنهاد را در

آنجا داده بودند چون همانطور که اشاره فرمودند بعد از

انقلاب کارهائی که بضع کارگر شده همان ره صد ساله

بوده است من تخصص در امور کارگری ندارم ولی می بینم

بعنوان يك روزنامه نویس که بیست سال عمرم را در

این مملکت در سیاست صرف کردم و جناب رامبد دیدیم

که در اینجا وقتی که آمدند و صحبت کردند راجع

بکارگر و می خواسته اند منافعی را حفظ کنند دم در

همین مجلس يك عده او باش يك عده از همان نوکرهای

خانها که اشاره فرمودید اینجا امنیت نمیدادند برای نماینده مجلس که صحبت کند زیاد دور نیست شما به بینید وضع کارگر امروز با وضع کارگر ۱۵ سال پیش چطور بوده یعنی قبل از انقلاب چی بوده و حالا چیست به بینید وضع کارگر امروز با وضع کارگر قبل از ملی شدن نفت چه بوده يك روز در همین آبادانی که الان در خانه های کارگری که شما مرتب آنتهای تلویزیونشان را می بینید داشتند شما می بینید اینها زن و فرزندانشان انتظار می کشیدند که شب سرپرست خانواده بر میگردد بانه چون روی دگل در آن تابستانهای گرم کار میکردند و حیاطاً پرت می شدند میبردند و حتی به زن و فرزندانشان اطلاع و خبر نمیدادند حالا وضع کارگر بکلی عوض شده خیلی بهتر شده البته فرمایشاتتان کاملاً صحیح است ما می خواهیم بهتر هم بشود اما برای بهتر شدن همانطور که فرمودید زمان می خواهد و این پیشنهادی را که امروز فرمودید اگر در کمیسیون در شور اول میدادید بهتر میشد (مهندس ارفع - پیشنهادی داده نشد) از پشت این تریبون که برای همه ما مقدس هست باید طوری افکار عمومی را مطلع کنیم که این اطلاع صحیح باشد اینجا اگر می خواهیم انتقاد کنیم از يك لایحه بیایم غرض های شخصی را کنار بگذاریم بیایم امکانات مملکت را که الان موجود است بررسی بکنیم از گذشته هم یاد بکنیم بعد بگوئیم در این مورد اگر با این وضع اینطور عمل شود بضع کارگر بیشتر خواهد بود و بهتر است اشاره فرمودید که دولت یا معاون محترم وزارت کار در مورد کارگرها آنطور که باید و شاید پشتیبانی نکرده اند من فکر میکنم جناب آقای رامبد در اینجا يك قدری بی انصافی شده و در اثر این انقلاب است که نماینده کارگران در این جا نشسته است در اثر این انقلاب است که الان اگر یکی از موکلین شما وقتی بخواند شما را به بیند براحتی میتواند شما را دیده و در دوش را بگوید و دوره هائی بود که اگر میخواستند يك نماینده مجلس را به بینند ماهها وقت می گرفتند و نماینده مجلس دنبال زدوبند خودش بود. الان در میان نمایندگان مجلس ما نمایندگان کارگر را می بینیم. لوائح را انتقاد میکنیم پس کار زیاد شده است ما باید امکانات را به بینیم باید به بینیم

در چه شرایطی هستیم الان باید به بینیم موقعیت مادر این جهان پرتلاصه در چه وضعی است که وقتی پشت این تریبون صحبت میکنیم تمام جوانب را در نظر بگیریم که خدای نکرده از صحبت‌های ما در خارج سوء استفاده نشود (احسنت).

رئیس - آقای فرهادپور بفرمائید.

فرهادپور - بنده چون در کمیسیون کار شهادت نمایندگان محترم کارگر ساعت‌های متوالی بعزبان پیشنهاد دهنده شرکت کردم و در آنجا بحث ما در باره پیشنهادی بود که تقدیم داشته بودم بصورتی که در جزو گزارش کمیسیون قبل از تعطیلات مجلس تقدیم شده بود و مورد موافقت قرار گرفته بود قانع بودم و بحثی نداشتم متأسفانه گزارش کمیسیون بجهت اینکه به کمیسیون اقتصاد نرفته بود به کمیسیون اقتصاد رفت و در آنجا موافقت‌هایی که با اصلاحاتی که بر اساس پیشنهادات بنده که از طرف فراکسیون حزب مردم تقدیم کرده بودم شده بود قلم خورد مجدد در جلسات کمیسیون شهادت معاون وزارت کار ساعت‌های متوالی شرکت کردم و با قبول ضمن عرایض و عده کردند که این مطالب را عمل میکنند و امروز بمن مژده دادند که وزارت کار برخلاف آنچه که در ۷ سال گذشته کرده از این قانونی که بدستش داده شده بنحو بهتری و با نقشه جامع‌تری استفاده خواهد کرد و آن کنترل و کندی که کمیسیون تشخیص کمیسیونی که در این ماده واحده مورد نظر گرفته شده از بین خواهد رفت بنده دیگر قصد داشتم عرضی نکند ولی بیانات دوست بسیار عزیزم جناب آقای مسعودی مرا بر آن داشت که بعرضشان برسانم در شور اول صحبت کردیم پیشنهاد جامع و کافی دادیم ولی بجهاتی مورد توجه قرار نگرفت و ما هم واقفیم که در شور دوم مطالبی که اینجا عرض میکنم در آنچه که بصورت گزارش کمیسیون کار و اقتصاد به مجلس آمده و اکثریت پان رأی خواهند داد تغییری حاصل نخواهد شد اما بیان آنچه که ما میگوئیم در نظر عمل اولیاء وزارت کار تأثیر خواهد داشت و من یقین دارم که در آینده انشاء الله برخلاف گذشته این وزارتخانه نسبت به این وظیفه اساسی که بنظر من در دو کلمه خارج از تمام بحثهای مکتبهای انقلابی خلاصه

میشود و آن این است که وزارت کار باید تفهیم بکند که اصل سهم کردن کارگر در سود کارگاه بیش از آنچه که بفع کارگر است بفع کارفرما است (صحیح است) این بیان شاهنشاه ما است میفرمائید: «همچنانکه رعایا را صاحب زمین میکنیم تا احساس کنند که در این مملکت سهمی دارند و با چنین احساس خود را در حفظ این آب و خاک مسئول بدانند باید در مورد کارگران کشور نیز کاری کنیم که همین حس در آنها نسبت بکارخانه‌ای که در آن کار میکنند ایجاد شود اساس کار. اضافه تولید است که در نتیجه آن مسلماً سهم کافی بکارگران برسد که هم زندگی آنها بهتر بشود و هم صنایع و اقتصادیات کشور ترقی نماید ملاحظه میفرمائید مشکل اساسی در تفهیم همین مسئله است که ما با سرمایه‌گذاری بکارفرما نتوانیم تفهیم کنیم که منطقی‌اصیل این اصل را که وقتی کارگزارانی بود کارگر زندگی مرهقی داشت قدرت بدنی بیشتر برای کار و علاقه بیشتر در جلوگیری از ضایعات دارد و علاقه بیشتر در دویدن معتقدم که وزارت محترم کار بایستی نسبت سهم کارگران را در کارگاهها بر اساس تأثیر قدرت بدنی بداند متأسفانه می بینیم همه جارفته‌اند بر اینکه اگر برقی دارد اگر موتور دارد شریک هست در صورتیکه بر اساس تأثیر قدرت بدنی بایستی کارگر را هم سهم کرد وقتی تولید یک معدن یا کار فیزیکی یک کارگر است این اگر غذای بهتر بخورد و اگر زندگی بهتر داشت و نیروی بیشتر و علاقه بیشتر داشت قدرت بدنی بیشتر خواهد داشت عوض این که دود فعه ذغال سنگ را از ته کمانال و تونل تار یک بکشد ۵ دفعه خواهد کشید و نتیجه پنج برابر بفع کارفرما است بنظر من بیان این مطالب که با سکوت ضمن اکثریت و تأیید ضمنی بعضی از همکاران محترم میشود گفت که مورد اتفاق نظر کلیه نمایندگان مجلس شورای ملی از گروههای مختلف است امیدوارم موجب آن بشود که وزارت کار در اصل سهم کردن کارگران در سود کارخانجات یک اصل عمومی کلی جامع را رعایت بکند که شامل حال کلیه کارگرانی که مشمول قانون کار هستند در کارگاهها خدمت میکنند بشود اعم از اینکه آن کارگاه معدن باشد یا کارخانه باشد مؤسسه لباس دوزی باشد یا کارگاه تولید

مصالح ساختمانی باشد (احسنت - احسنت).

رئیس - نظر دیگری در ماده واحده نیست؟ (اظهاری شد) در اینجا برای تبصره ۵ و ۶ ماده ۲ دو کمیسیون پیشنهادات مختلفی داده‌اند بنابراین اول پیشنهاد کمیسیون اقتصاد رأی میگیریم در صورتیکه آن تصویب نشد به پیشنهاد کمیسیون کار رأی گرفته میشود آقای مهندس ارفع بفرمائید.

مهندس ارفع - بنده تصور میکنم مضمون هر دو گزارش یکی است و تفاوتی ندارد بنابراین اجازه بفرمائید بگزارش کمیسیون مادر که کمیسیون کار است رأی گرفته شود چون هر دو مانند هم هستند.

بزشکپور - استدعا میکنم مخبرین کمیسیونها توضیحی بدهند بهر حال یک اختلافی باید باشد که بصورت دو گزارش آمده.

رئیس - آقای مجد بفرمائید.
مجد (معاون وزارت کار و امور اجتماعی) - بنده خواستم باستحضار نمایندگان محترم برسانم این چند تبصره که پیشنهاد شد بمجلس. برای این بود که واقعاً دولت و وزارت کار که مجری این قانون است بوضع بهتر و شایسته تری بتواند وظیفه خودش را انجام بدهد و منافع کارگران را تأمین کند به این دلیل بود که این تبصره‌ها تهیه شد و تقدیم شد بعد از بحثهای زیادیکه در کمیسیونها شد به این نتیجه رسیدیم که تبصره ۵ و ۶ همانطور که جناب ارفع توضیح فرمودند مفادش در اصل یکی است در هم ادغام بشود و بصورت یک ماده در آید به این ترتیب اگر آقایان نمایندگان موافق باشند همان پیشنهاد کمیسیون کار که کمیسیون مادر بود مطرح بشود و رأی گرفته شود بهتر خواهد بود.

رئیس - بهتر این است که بنا به روبرو اصلی مجلس اول به پیشنهاد کمیسیون اقتصاد رأی بگیریم در صورتیکه تصویب نشد بگزارش کمیسیون کار رأی خواهیم گرفت بنابراین به پیشنهاد کمیسیون اقتصاد در مورد تبصره ۵ و ۶ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمائید (کسی برخاست) تصویب شد. حالا نسبت به گزارش کمیسیون کار رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه

موافقت خواهش میکنم قیام فرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد. در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بلایحه رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب به مجلس سنا فرستاده میشود.

۷ - طرح گزارش شور اول کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری راجع به لایحه تأسیس سازمان اسناد ملی ایران

رئیس - گزارش شور اول لایحه تأسیس سازمان اسناد ملی ایران مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون امور استخدام و

سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسات عدیده با حضور نماینده دولت لایحه شماره ۱۵۷۲۴ - ۴۷/۶ راجع به تأسیس سازمان اسناد ملی ایران را که شماره ۴۲۰ چاپ شده است مورد رسیدگی قرارداد و با اصلاحاتی تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون تأسیس سازمان اسناد ملی ایران

ماده اول - بمنظور جمع آوری و حفظ اسناد ملی و تاریخی ایران در سازمان واحد و فراهم آوردن شرایط و امکانات مناسب برای دسترسی عموم به این اسناد و همچنین صرفه‌جویی در هزینه‌های اداری و پرسنلی از طریق تمرکز پرونده‌های زائد وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت و امحاء اوراق زائد سازمانی بنا سازمان اسناد ملی ایران وابسته سازمان امور اداری و استخدامی کشور تأسیس میگردد.

تبصره - اسناد مذکور در این ماده شامل کلیه اوراق، مراسلات، دفاتر، پرونده‌ها، عکسها، کلیشه‌ها، نمودارها، فیلم‌ها، میکرو فیلمها و نوارهای ضبط صوت و سایر اسنادی که در دستگاه دولت تهیه شده و یا در دست گردیده است و بطور مداوم یا غیر مداوم در تصرف دولت بوده و از لحاظ اداری، مالی، اقتصادی، قضائی، سیاسی، علمی و تاریخی ارزش نگهداری دائمی داشته باشند.

ماده دوم - سازمان اسناد ملی ایران دارای یک رئیس و یک شورا و تشکیلات لازم خواهد بود.

ماده سوم - رئیس سازمان اسناد ملی از بین مستخدمین عالی رتبه دولت که دارای تحصیلات عالی و سابقه تحقیق و تخصص در امور اداری و آرشیو باشند به پیشنهاد دبیر کل سازمان امور اداری و استخدامی کشور و تصویب هیئت وزیران انتخاب میشود.

ماده چهارم - شورای سازمان مرکب از اشخاص زیر خواهد بود:

- ۱ - وزیر فرهنگ و هنر یا معاون او.
- ۲ - وزیر امور خارجه یا معاون او.
- ۳ - دبیر کل سازمان امور اداری و استخدامی کشور یا معاون او.
- ۴ - دادستان کل یا معاون او.
- ۵ - دادستان دیوان محاسبات.

۶ - دو نفر از اشخاص متبحر در تاریخ ایران به پیشنهاد وزیر علوم و آموزش عالی و تصویب هیئت وزیران که برای مدت ۳ سال انتخاب میشوند و انتخاب مجدد آنها با مانع است.

تبصره ۱۵ - رئیس سازمان اسناد ملی ایران بعنوان دبیر شوری در جلسات شرکت میکند ولی حق رأی نخواهد داشت.

تبصره ۲ - نماینده وزارتخانه یا سازمانی که اتخاذ تصمیم در باره اوراق زائد و یا اسناد و بنده های آن وزارتخانه یا سازمان در شورا مطرح است برای تبادل نظر به جلسات شورا دعوت میشود.

تبصره ۳ - آئین نامه طرز تشکیل جلسات شورا و ترتیب انتخاب رئیس و نحوه اتخاذ تصمیمات به تصویب شورا خواهد رسید.

ماده پنجم - وظایف شورا شرح زیر است:

- الف** - تشخیص اوراق زائد قابل امحاء و تصویب فهرست مشروح آنها که قبلاً از طرف سازمان اسناد ملی و وزارتخانه یا مؤسسه دولتی ذیربط طبق مقررات این قانون تهیه و تنظیم شده باشد.
- ب** - تصویب آئین نامه های مربوط نحوه بررسی و اخذ و نقل و انتقال پرونده های راکد و اسناد ملی و تاریخی.
- ج** - تصویب آئین نامه های مربوط به تنظیم و نگهداری

و در دسترس گذاشتن اسناد ملی و تاریخی و همچنین مقررات مربوط به اسناد محرمانه و نحوه مراجعہ آنها.

د - تصویب مقررات و ضوابط و معیارهائیکه وزارتخانه ها و مؤسسات وابسته بدولت باید در تنظیم و ضبط و نگهداری پرونده ها و اسناد و مدارک رعایت کنند.

ه - تدوین تعرفه ای که طبق آن سازمان اسناد ملی در ازای تهیه میکروفیلم و فتوکپی و رونوشت گواهی شده و یا انجام خدمات مشابه از اشخاص (اعم از حقیقی و حقوقی) حق الزحمه دریافت خواهد کرد.

تبصره - وجوه حاصل از بند ۵ این ماده بحساب در آمد خزانه دولت منظور خواهد شد.

ماده ششم - وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت مکلف اند کلیه اسناد و پرونده های راکد را که احتیاجی به نگهداری آنها در سازمانهای مربوط نیست برای نگهداری موقت بسازمان اسناد ملی بیاورند مگر آنکه از تاریخ تهیه و تنظیم سند و یا تاریخ آخرین برگ پرونده مدت چهل سال گذشته باشد که در اینصورت باید بطور دائم بسازمان اسناد ملی منتقل شود.

تبصره - وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت و همچنین شورای سازمان اسناد ملی میتوانند اسناد و پرونده هایی را که طبق این ماده در اختیار سازمان اسناد ملی قرار گرفته است و افشای مطالب آنها بحقوق اشخاص یا مصالح دولت لطمه میزند برای مدت معین محرمانه محسوب دارند و سازمان مکلف است که این اسناد و پرونده ها را تا اعلام قانونی و یا انقضای مدت مقرر و یا تصمیم مجدد شورا از دسترس مراجعان با استثنای مراجع صالحه قانونی دور نگه دارد.

ماده هفتم - آئین نامه مربوط به تشخیص اوراق زائد و ترتیب امحاء آنها به پیشنهاد رئیس سازمان اسناد ملی و تأیید شورا به تصویب کمیته های مربوط مجلسین میرسد.

ماده هشتم - وزارت جنگ از شمول مقررات این قانون مستثنی است و ترتیب نگهداری و حفظ اسناد ملی و تاریخی و همچنین امحای اوراق زائد و بلا مصرف در ارتش شاهنشاهی با اطلاع سازمان اسناد ملی به تشخیص هیئت صلاحیت داری خواهد بود که باین منظور تشکیل میشود. طرز تشکیل

هیئت مزبور و نحوه اجرای مفاد این ماده بموجب آئین نامه ای خواهد بود که توسط وزارت جنگ تدوین و تصویب میشود.

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری - دیهیم گزارش شورای اول از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی کمیسیون دادگستری در جلسه ۱۹ مهر ماه ۱۳۴۸ با حضور نماینده دولت لایحه راجع به تأسیس سازمان اسناد ملی ایران را مورد رسیدگی قرارداد و گزارش کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری را در این مورد تأیید و تصویب کرد اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر وفا

گزارش شورای اول از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی کمیسیون دارائی در جلسه ۲۰ مهر ماه ۱۳۴۸ با حضور نماینده دولت لایحه راجع به تأسیس سازمان اسناد ملی ایران را مورد رسیدگی قرار داد و گزارش کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری را در این مورد تأیید و تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دارائی - علی اکبر دانشمند

گزارش شورای اول از کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی کمیسیون نظام در جلسه ۲۷ مهر ماه ۱۳۴۸ با حضور نماینده دولت لایحه راجع به تأسیس سازمان اسناد ملی ایران را مورد رسیدگی قرارداد و ماده ۸ ارجاعی به کمیسیون را تصویب کرد. اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون نظام - حکیمیان

گزارش شور اول از کمیسیون فرهنگ و هنر بمجلس شورای ملی کمیسیون فرهنگ و هنر در جلسه ۳۰ مهر ماه ۱۳۴۸ حضور نماینده دولت لایحه راجع به تأسیس سازمان اسناد ملی ایران را مورد رسیدگی قرارداد و گزارش کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون فرهنگ و هنر - مجید محسنی

گزارش شور اول از کمیسیون علوم و آموزش عالی بمجلس شورای ملی

کمیسیون علوم و آموزش عالی در جلسه اول آبان ماه ۱۳۴۸ با حضور آقای کازرونی معاون وزارت علوم و آموزش عالی لایحه دولت راجع به تأسیس سازمان اسناد ملی ایران را مورد رسیدگی قرارداد و گزارش کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون علوم و آموزش عالی - دکتر قهرمان

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بهرورد در شور مواد رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتد خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده اول مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده اول - بمنظور جمع آوری و حفظ اسناد ملی و تاریخی ایران در سازمان واحد و فراهم آوردن شرایط و امکانات مناسب برای دسترسی عموم به این اسناد و همچنین صرفه جویی در هزینه های اداری و پرسنی از طریق تمرکز پرونده های راکد وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت و امحاء اوراق زائد سازمانی بنام سازمان اسناد ملی ایران وابسته بسازمان امور اداری و استخدامی کشور تأسیس میگردد.

تبصره - اسناد مذکور در این ماده شامل کلیه اوراق مراسلات، دفاتر، پرونده ها، عکسها، کلیشه ها، نمودارها، فیلمها، میکروفیلمها و نوارهای ضبط صوت و سایر اسنادیکه در دستگاه دولت تهیه شده و یا دریافت گردیده است و بطور مداوم یا غیر مداوم در تصرف دولت بوده و از لحاظ اداری، مالی، اقتصادی، قضائی، سیاسی، علمی و فنی و تاریخی ارزش نگهداری دائمی داشته باشند.

رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً بعرض میرساند: به آخر تبصره ماده ۱ لایحه قانون تأسیس سازمان اسناد ملی ایران کلمه «میباشد» اضافه گردد.

با تقدیم احترام - دکتر وفا

رئیس - ماده دوم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده دوم - سازمان اسناد ملی ایران دارای يك رئیس و يك شورا و تشکیلات لازم خواهد بود.

رئیس - در ماده دوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

ماده سوم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده سوم - رئیس سازمان اسناد ملی از بین مستخدمین عالیرتبه دولت که دارای تحصیلات عالی و سابقه تحقیق و تخصص در امور اداری و آرشیبو باشند به پیشنهاد دبیر کل سازمان امور اداری و استخدامی کشور و تصویب هیئت وزیران انتخاب میشود.

رئیس - در ماده سوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

ماده چهارم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده چهارم - شورای سازمان مرکب از اشخاص زیر خواهد بود:

۱- وزیر فرهنگ و هنر یا معاون او.

۲- وزیر امور خارجه یا معاون او.

۳- دبیر کل سازمان امور اداری و استخدامی کشور یا معاون او.

۴- دادستان کل یا معاون او.

۵- دادستان دیوان محاسبات.

۶- دو نفر از اشخاص متبحر در تاریخ ایران پیشنهاد وزیر علوم و آموزش عالی و تصویب هیئت وزیران که برای مدت ۳ سال انتخاب میشوند و انتخاب مجدد آنها بلامانع است.

تبصره ۱ - رئیس سازمان اسناد ملی ایران بعنوان دبیر شورای در جلسات شرکت میکند ولی حق رأی نخواهد داشت.

تبصره ۲

نماینده وزارتخانه یا سازمانی که اتخاذ تصمیم درباره اوراق زائد و با اسناد و پرونده‌های راکد را که احتیاجی بنگهداری آنها در سازمانهای مربوط نیست برای نگهداری موقت بسازمان اسناد ملی بسپارند مگر آنکه از تاریخ تهیه و تنظیم سند و یا تاریخ آخرین برگ پرونده مدت چهار سال گذشته باشد که در اینصورت باید بطور دائم بسازمان اسناد ملی منتقل شود.

رئیس - در ماده چهارم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میگردد در ماده چهارم لایحه قانون تأسیس سازمان اسناد ملی ایران. عنوان دادستان کل کشور بجای دادستان کل ذکر گردد و ردیف آن قبل از دبیر کل سازمان امور اداری و استخدامی کشور یعنی در ردیف سوم باشد. با احترام - محسن پزشکیور

رئیس - ماده پنجم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده پنجم - وظایف شورا بشرح زیر است:

الف - تشخیص اوراق زائد قابل امحاء و تصویب فهرست مشروح آنها که قبلاً از طرف سازمان اسناد ملی و وزارتخانه یا مؤسسه دولتی ذیربط طبق مقررات این قانون تهیه و تنظیم شده باشد.

ب - تصویب آئین نامه‌های مربوط ببحوه بررسی و اخذ و نقل و انتقال پرونده‌های راکد و اسناد ملی و تاریخی.

ج - تصویب آئین نامه‌های مربوط به تنظیم و نگهداری و در دسترس گذاشتن اسناد ملی و تاریخی و همچنین مقررات مربوط به اسناد محرمانه و نحوه مراجعه بآنها.

د - تصویب مقررات و ضوابط و معیارهاییکه وزارتخانه‌ها و مؤسسات وابسته بدولت باید در تنظیم و ضبط و نگهداری پرونده‌ها و اسناد و مدارک رعایت کنند.

ه - تدوین تعرفه‌ایکه طبق آن سازمان اسناد ملی در ازای تهیه میکرو فیلم و فتوکپی و رونوشت گواهی شده و یا انجام خدمات مشابه از اشخاص (اعم از حقیقی و حقوقی) حق الزحمه دریافت خواهد کرد.

تبصره ۵ - وجه حاصل از بند ۵ این ماده بحساب درآمد خزانه دولت منظور خواهد شد.

رئیس - در ماده ۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۶ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ششم - وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت مکلف اند کلیه اسناد و پرونده‌های راکد را که احتیاجی به نگهداری آنها در سازمانهای مربوط نیست برای نگهداری موقت بسازمان اسناد ملی بسپارند مگر آنکه از تاریخ تهیه و تنظیم سند و یا تاریخ آخرین برگ پرونده مدت چهار سال گذشته باشد که در اینصورت باید بصورت دائم بسازمان اسناد ملی منتقل شود.

تبصره - وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت و همچنین شورای سازمان اسناد ملی میتوانند اسناد و پرونده‌هایی را که طبق این ماده در اختیار سازمان اسناد ملی قرار گرفته است و افشای مطالب آنها بحقوق اشخاص و یا مصالح دولت لطمه میزند برای مدت معین محرمانه محسوب دارند و سازمان مکلف است که این اسناد و پرونده‌ها را تا اعلام قانونی و یا انقضای مدت مقرر و یا تصمیم مجدد شورا از دسترس مراجعان با استثنای مراجع صالحه قانونی دورنگهدارد.

رئیس - در ماده ششم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میگردد در سطر ماقبل آخر تبصره ماده ۶ لایحه تأسیس سازمان اسناد ملی کلمه (قانونی) به ثانوی تبدیل گردد.

با احترام - محسن پزشکیور

رئیس - ماده هفتم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده هفتم - آئین نامه مربوط به تشخیص اوراق زائد و ترتیب امحاء آنها به پیشنهاد رئیس سازمان اسناد ملی و تأیید شورا به تصویب کمیسیونهای مربوط مجلسین میرسد.

رئیس - در ماده هفتم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده هشتم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده هشتم - وزارت جنگ از شمول مقررات این قانون مستثنی است و ترتیب نگهداری و حفظ اسناد ملی و تاریخی و همچنین امحای اوراق زائد و بلامصرف در ارتش شاهنشاهی با اطلاع سازمان اسناد ملی به تشخیص هیئت صلاحیتداری خواهد بود که باین منظور تشکیل میشود. طرز تشکیل هیئت مزبور و نحوه اجرای هماند این ماده بموجب آئین نامه‌ای خواهد بود که توسط وزارت جنگ تدوین و تصویب میشود.

رئیس - در ماده هشتم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) لایحه و پیشنهادها برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۸- طرح گزارش شور اول کمیسیون آموزش و پرورش راجع به لایحه آموزش و پرورش منطقه‌ای

رئیس - گزارش شور اول لایحه آموزش و پرورش منطقه‌ای مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون آموزش و پرورش

بمجلس شورای ملی

کمیسیون آموزش و پرورش در جلسات عیدیه با حضور نماینده دولت لایحه شماره ۱۵۳۹۰ مورخ ۱۹/۴/۱۳۴۸ مربوط به آموزش و پرورش منطقه‌ای راکد بشماره ۹۳۵ چاپ شده مورد رسیدگی قرارداد و در جلسه ۱۵ آبانماه ۱۳۴۸ اصلاحات کمیسیونهای دارائی و استخدام را تأیید و لایحه را بشرح زیر تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون آموزش و پرورش منطقه‌ای

ماده ۱ - از تاریخ تصویب این قانون امور مالی و اداری آموزش و پرورش کشور طبق شرایط و مقررات این قانون از طریق تشکیل شوراهای آموزش و پرورش منطقه‌ای بمردم و آنگذار میشود.

وزارت آموزش و پرورش مکلف است در هر منطقه‌ای که مقدمات و امکانات اجرای این قانون فراهم گردد شورای

آموزش و پرورش آن منطقه را تشکیل دهد.

تبصره ۵- حدود هر منطقه تابع قانون تقسیمات کشوری است و مادام که در هر منطقه مقدمات اجرای این قانون فراهم نشده باشد، امور آن منطقه از طریق شورای شهرستان مرکز استان یا فرمانداری کل مربوط انجام میشود.

ماده ۳- ترکیب شوراهای آموزش و پرورش منطقه طبق آئین نامه‌ای خواهد بود که بتصویب هیئت وزیران رسیده باشد.

ماده ۳- وظائف و اختیارات شوراهای آموزش و پرورش بشرح زیر است:

الف- تصویب برنامه‌های سالانه توسعه و ازدیاد مدارس منطقه در سطوح مختلف و توسعه مراکز ورزشی و کتابخانه‌ها و سایر فعالیتهای آموزشی طبق احتیاجات محلی بر اساس ضوابط مرکزی و خط مشی‌های کلی کشور.

ب- تصویب و اصلاح بودجه منطقه که از طرف مسئول آموزش و پرورش منطقه با استفاده از اعتبارات دولتی و تجهیز منابع محلی پیشنهاد میشود. رعایت اعتبارات فصول بودجه دولتی الزامی است و شوری میتواند به پیشنهاد مسئول آموزش و پرورش منطقه حداکثر تا ۱۰ درصد از اعتبارات هر یک از فصول را کسر و به فصول دیگر اضافه نماید.

ج- تعیین سهمیه بودجه شهرستانهایی که شورای آموزش و پرورش منطقه‌ای آن تشکیل نشده است.

د- وظایفی که شورای عالی آموزش و پرورش بمنظور نیل به هدف‌های این قانون بموجب اختیارات قانونی خود باین شوراها محول میکند.

ماده ۴- در هر منطقه ایکه مقررات این قانون اجراء میشود اعتبارات آن منطقه بطور مجزی بعنوان کمک در بودجه کل کشور منظور و از طرف وزارت آموزش و پرورش بمنطقه ابلاغ میشود.

تبصره ۱- کمکهای منظور در این ماده در آغاز هر سه ماه از طرف خزانه داری کل در اختیار اداره آموزش و پرورش محل گذارده میشود که طبق مصوبات شورای آموزش و پرورش منطقه بمصرف برسانند.

ماده ۵- شورای آموزش و پرورش منطقه میتواند

در موقع تنظیم بودجه یا اصلاح بودجه با توجه بمقتضیات محلی در هر یک از شهرستانها علاوه بر حقوق و مزایاییکه طبق مقررات قانون استخدام کشوری به آموزگاران و دبیران تعلق میگردد از محل عواید خود مزایای محلی برای آنان منظور کند یا کمکهای دیگری برای رفاه حال آنان از طریق تأمین مسکن و نظائر آن بنماید همچنین میتواند طبق آئین نامه استخدامی استخدامهای محلی بعمل آورد.

تبصره ۱- کسور بازنشستگی و مطالبات و حق بیمه و سایر حقوق دولت کماکان طبق قوانین و مقررات جاری از طریق ادارات دارائی محل بصندوقهای مربوط واریز خواهد شد.

تبصره ۲- آئیننامه‌های اجرائی این قانون از قبیل آئیننامه شورای آموزش و پرورش منطقه و آئین نامه‌های امور مالی و استخدامی با تصویب هیئت دولت قابل اجرا خواهد بود.

ماده ۶- عوایدی که بنابه پیشنهاد شورای آموزش و پرورش و تصویب انجمن شهر یا قائم مقام آن از طریق تجهیز منابع محلی حاصل میشود در حساب مخصوص شورای آموزش و پرورش منظور و بمصرف خواهد رسید.

ماده ۷- انحلال هر یک از شوراهای آموزش و پرورش منطقه‌ای به پیشنهاد وزارت آموزش و پرورش و تصویب هیئت وزیران عملی خواهد شد.

مخبر کمیسیون آموزش و پرورش - موسوی ماکوئی

گزارش شور اول از کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه ۱۲ آبان ماه ۱۳۴۸ با حضور نماینده دولت لایحه مربوط بآموزش و پرورش منطقه‌ای را برای شور اول مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون آموزش و پرورش را تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری - دبیم

گزارش شور اول از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی کمیسیون دارائی در جلسه ۱۳ آبان ماه ۱۳۴۸ با حضور نماینده دولت لایحه مربوط بآموزش و پرورش منطقه‌ای را برای شور اول مورد رسیدگی قرارداد و گزارش کمیسیون آموزش و پرورش را در این مورد بااصلاحی تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دارائی - دانشمند
رئیس - کلیات لایحه مطرح است آقای فرهادپور تشریف بیاورید.

فرهاد پور - بنده اگر بعنوان مخالف در کلیات لایحه مضامین و وقت همکاران گرامی میشوم از آن جهت نیست که فکر کنید با اصل فکر مخالفتی هست چون بنده تصور میکنم در اینکه ضرورت دارد برای توسعه کامل آموزش و پرورش در سطح کشور از امکانات مادی و کمکهای مردم بطریق شرکت دادن مردم در این امر استفاده کنیم هیچ اختلاف نظری وجود ندارد این فکر سالها در کمیسیون اختصاصی حزب مردم مطرح بوده است مطالعات عمیقی در این زمینه کرده‌ایم بنده نظر راه حل و مشکلاتیکه طرح یا لایحه پیشنهادی دولت فراهم خواهد کرد با کمال صراحت و از صمیم قلب در اختیار دولت و همکاران حزب اکثریت میگذازم امیدوارم با قضاوت منطقی در این زمینه لایحه بطریقی اصلاح بشود که بتواند برای جامعه مامفید فایده فوق العاده باشد بنده استدلالم در آنچه میخواهم بعرض برسانم باز هم متکی بادرج مصاحبه‌ای با وزیر محترم آموزش و پرورش کشور در روزنامه ارگان رسمی حزب اکثریت است وزیر آموزش و پرورش کشور علت عدم حصول نتیجه قطعی برای تأمین لوازم و موجبات تحصیل کلیه اطفال واجب التعلیم مملکت را در چند جمله خلاصه کرده نداشتن نیروی انسانی واجد صلاحیت بطور کافی نداشتن محل و امکانات از نظر تأسیس مدرسه و بالتبینه جناب آقای سعید وزیر کمیسیون امکانات مالی برای آنکه تمام بچه‌های مملکت بمدرسه بروند این سه اصلی است که ما هم قبول داریم و همچنین مصاحبه آماری هست که خوشبختانه

وزارت آموزش و پرورش مانو فقی آنرا پیدا کرده است که در سطح شهری ۹۰/۰۶ درصد اطفال واجب التعلیم را بمدرسه میرد البته بکیفیت نوبتی رفتن. صبح رفتن. عصر رفتن و در یک کلاس ۷۰ نفر نشستن و جانداشتن باین مسائل کاری ندارم بمدرسه میروند و در همین زمان آماریکه خودشان گفته‌اند و بنده سعی میکنم در صحت آن تردید نکنم ۶۰ درصد کودکان واجب التعلیم در روستاها بمدرسه میروند و با قبول نسبت این جمعیت که ثلث جمعیت مملکت در شهر و ۲ ثلث در روستاها هستند ملاحظه میفرمائید که در مقابل هر یک بچه شهری که امکان رفتن بمدرسه را ندارد ۸۵ کودک روستائی بمدرسه نمیرود یعنی یک ضریب ۸ برابر روح این لایحه برای گرفتن کمک از مردم است بنده میخواستم نظر معاون محترم وزارت آموزش و پرورش را باین نکته جلب کنم که کمک را وقتی میشود توقع داشت که طرف مقابل امکان دادن کمک را داشته باشد شرایط کمک در روستا و شهر کاملاً متفاوت است یعنی ما اگر معتقد بشویم که نیروی انسانی واجد صلاحیت اضافه بر آنچه که در اختیار وزارت آموزش و پرورش است وجود دارد لامحاله باید قبول کنیم که در جامعه شهری بخصوص شهر هائی که جمعیت زیادی دارند چنین نیروی وجود دارد و گرنه در ده شما نمیتوانید انتظار کمک داشته باشید که بشما نیروی واجد صلاحیت تحویل بدهند متقابلاً در روستا امکان دادن زمین و محل مناسب و حتی ساختن جا و مدرسه برای کودکان فراهم است که در شهر این امکانات شاید کمتر باشد در مورد سوم یعنی گرفتن کمکهای مادی که آنهم بایستی نیروی انسانی وجود داشته باشد که بشود از این نیروی مادی استفاده کرد باز هم در این مورد شهرها هستند که میتوانند این کمک را بکنند در خود لایحه هم مواد عذیده‌ای هست که شاید بطور ضمنی مؤید عریض من باشد در ماده‌ای که میگوید آنچه‌های شهر شاید بک عایدانی برای آموزش و پرورش منطقه‌ای تصویب کند که ضمناً خود وزارت آموزش و پرورش قبول کرده است که انجمن شهر در بخارج از محدوده شهر قدرت قانونی ندارد به این کیفیت یک جنبه روانی را باید اضافه کنیم چند روز قبل در یک نطق پیش از

دستور همکار محترم آقای دکتر متین از یک فردمتمکنی که کمک بفرهنگ شهر بابل کرده است صحبت کردند من تصور نمیکنم این فرد الآن ساکن بابل باشد ولی بموطن خود علاقه دارد و وقتی میخواهد کمک کند آن کمک را در شهر بابل میکند در منطقه مازندران نمیرود که این کمک را در ساری یاشاهی بکند این یک اثر روانی دارد که هر کس بخواهد یک کار خیر بکند بمصدق چراغی که بخانه روا است بمسجد حرام است سعی میکند دورو بر خودش و آنچه که بچشم مبینند و آنچه که او را متأثر میکند در روح او اثر میگذارد این کمک را میکند بنا بر این شما متوجه هستید که اگر ما بر اساس فکر کمک گرفتن از مردم در مرحله اول خودمان را محدود بکنیم بشهرها بایک نسبت از جمعیت و از این مناطق کمک بگیریم و هر مقدار کمکی که آنها کرده اند بر امکانات ما برای انجام وظیفه در روستاها که ما در شرایط کنونی وقتی فردی فرد مسئول در مقابل داریم برای روستا نمیتوانیم نسبت شهر از امکانات و اعتبارات وزارت آموزش و پرورش بگیریم بطور قطع و یقین وقتی کار بشورای انتخابی غیر مسئول که متأسفانه باید عرض کنم بنده در شهرستانها از نوع تشکیل این شوراهای سابقه خوشی ندارم و نظر نمایندگان محترم اکثریت را به این مسئله جلب میکنم که در شهری عده ای در حدود ۱۶۰۱۵ نفر بطور حرفه ای در تمام انجمنها هیئتها و انجمن شهر و کمیته بیکار و انجمن بهداری و شیر و خورشید سرخ و چه وجهه اگر در هر شهری نگاه بکنید از ۱۹۰۱۸ نفر که در این شهرها تقسیم شده اند و بعضی وقتها کمیته احزاب به آنها اضافه شده است شما مبینند که از اینها تجاوز نمیکنند بنده تجربه تلخی دارم از انجمن بهداری که بهترین امکانات را باز بمصدق چراغی که بخانه روا است بمسجد حرام است در شهر مصرف میکنند حرفی هم به آنها نمیشود زد چون کمبود آفتدزیاد است که نمیشود چیزی گفت چطور من بگویم آقایان طبیب زیادی را بفرست می بینم هنوز در شهر ضعیب کم دارد هنوز دارو کم دارد تخت خواب کم دارد و هنوز کمک بهداشتهی کم است و آنوقت نوع انتخاب این انجمنها باید عرض کنم بکیفیتی خنده دار که من امیدوارم

شماره تشکیل شوراهای آموزش و پرورش از این راه تبعیت نکنید منطقه انتخابیه بنده ۱۸۰ هزار جمعیت روستائی دارد و من که نماینده آنها هستم و هیچیک از آن ۱۸۰ هزار نفر نمیتوانند که نماینده سه بخشی که این منطقه را تشکیل میدهد در انجمن بهداری قزوین کیست باز از همان حرفه ایها رافرماندار وقت یک لقب بهش داده گذاشته. بعنوان تفریح باید خدمتتان عرض کنم شخصی در انجمن بهداری هست بعنوان معتمد بخش آبیک آقای دکتر درودی این منطقه شماست بعنوان ساکن و معتمد بخش آبیک در انجمن بهداری است و بعنوان معتمد در انجمن شهر شما میتواند این دو تاراییکی بدانید؟ بعد از این نمایندگان تمام مناطق روستائی از این دقیقه بهتان قول میدهم همین امکانات مختصر و مقامات مسئولی که بالاخره میتوانند بهشان مراجعه کنند برای دادن کمک و توسعه آموزش و پرورش در سطح روستاها از همین امکان هم شما که اکثریت هستید محروم خواهید ماند برای اینکه در وزارت آموزش و پرورش امکانات آفتد نیست که می بیند آمار وزیر آموزش و پرورش میگوید که در شهر هنوز ده درصد اطفالی هستند که وسیله رفتن مدرسه و تعلیم آنها میسر نیست بنا بر این مادامی که شهر کسری دارد شما به روستاها نخواهید رسید و اگر کمک متقابل میخواهید من شما عرض بکنم که جمعیت شهری نیروی انسانی جماعات روستا نشین امکان کمک مادی دادن شما را ندارند بنا بر این در این زمینه بنده پیشنهاداتی تقدیم کردم امیدوارم اعضای محترم کمیسیون آموزش و پرورش با این پیشنهادات مخالفت نفرمایند و از همین حالا عرض میکنم هر روز و در هر ساعت هر چند روز که جلسه کمیسیون تشکیل بدهند بنده بنمایندگی فراکسیون حزب مردم در جلسه شرکت خواهم کرد که از پیشنهادات دفاع کنم البته تصویب بسته بنظر آقایان است و بنده خواهش میکنم کمیسیون آموزش و پرورش حزبی که تحت ضابطه حزبی است اگر عریض بنده کم یا زیاد مورد تأیید آقایان قرار گرفته باشد باین آقایان طوری آموزش بدهید که در کمیسیون ذیسیلین حزبی مانع از قبول یک منطق نباشد بنده بعنوان یک فرد که هیچ وقت جنبه انتقادی برای کند کردن کارها ندارم و

بعنوان یک فرد که معتمد دقیق این روزگار و ریال ریال اعتباراتی که مادامیم اینها برای ما بقدری پر ارزش است که نه یک ثانیه وقت نه یک ریال پول را میتوانیم بهدر بدهیم برای من فرق نمیکند که شما حزب حاکم هستید و بنده اقلیت هستم من در مورد آموزش و پرورش مملکت صحبت میکنم با تجربه ای را که ۲۷ سال از دورو نزدیک در اینکار داشته ام میگویم اگر میخواهید از کمک مردم برخوردار شوید در مرحله اول ضرورت دارد که این لایحه وظایف وزارت آموزش و پرورش را بدو قسمت شهری و روستائی تقسیم کند در قسمتهای شهری اختیاراتی که در اینجا نوشته شده است بکمیسیون باشورائی که انتخاب میکنید بدهید متقابلاً از آنها کمک بگیرید و سهم اطفال روستائی را به دست سهم سرانه هر فرد ایرانی از بودجه آموزش و پرورش کشور تعیین فرمائید و در نقاط روستائی هنوز که هنوز است باید وزارت آموزش و پرورش مسئولیت مستقیم در کار داشته باشد این درست مثل این است که شما بچه کوچکتان را بدون اینکه با او بحث کنید بمدرسه میگذارید ولی وقتی که یک فرد بدانشگاه رسید با اجازه میدهید که خودش سرنوشت خودش را انتخاب کند و باصطلاح حتی کار کند و مخارج تحصیل خودش را تأمین کند اطفال روستائی ما عقب مانده اند محرومیت کشیده اند بنده شما قول میدهم که ضریبی که اینجانوشته اند اگر تازه درست باشد نسبت به تعداد بدلائلی که عرض میکنم درست نخواهد بود قبول حالت مجرد در روستاها کم است سن از دواج در روستاها خیلی جوان و زود است تعداد اطفال در روستاها خیلی بیشتر از شهر است در شهر یک تعداد خیلی زیاد جوانهای عزب و بیوهها و تعدادی کارگرهایی که بچه هایشان درده است جمعیت را تشکیل میدهند اگر شما این ضوابط را درست شصت در نود در نظر بگیرید ملاحظه میفرمائید که در روستاها کودکانی که از مسائل تحصیل محروم هستند این چهل درصد بی نهایت زیادتر از آن نسبت ده درصدی است که در شهرها هستند بنده در این زمینه پیشنهاداتی تهیه کرده ام و تقدیم میکنم و انشاء الله در کمیسیون مربوط مورد توجه همکاران محترم قرار خواهد گرفت (احسن).

رئیس آقای دکتر مهذب بفرمائید.

دکتر مهذب - با اجازه مقام ریاست بنده در مرحله اول موقعیکه همکار ارجمند تشریف آوردند و شروع سخن کردند من خیال میکردم بالا لایحه مخالف هستند و مخالفت خواهند کرد ولی دیدم ایشان هم صحنه گذاشتند بر لزوم این لایحه بر اینکه این لایحه لازمی است و با اصولش کاملاً موافقت فرمودند انبهای بحکم وظیفه اقلیت مطالبی از لحاظ ایراداتی که ممکن است بر بعضی مواد وارد بشود تذکر دادند حتی پیشنهاداتی تقدیم میکنند که در کمیسیونها مطرح بشود و من خیال میکنم که این روش کلی مایوده است که اقلیت و اکثریت با هم در حل و فصل مسائل مملکت تشریک مساعی میکنند و الحق ایشان در اغلب کمیسیونها شرکت میکنند و پیشنهاداتی میدهند ما هم تعصب حزبی در هیچ مرحله ای نداریم و می نشینیم بحث میکنیم که لایحه بهتر شود در هر حال با این دفاعی که از لایحه فرمودند بنده خیال میکنم اگر این افتخار را داشتند مثل بنده که در حزب ایران نوین بودند مسلماً با سلامت بیانی که دارند با وضع بهتری از این لایحه دفاع میکردند در هر حال آنچه که گفته شد وظیفه اقلیت است که انتقاد کند این انتقادات سب نبود لایحه میشود در هر حال لایحه ای که تقدیم شده یکی از بهترین لوایحی است که در زمان انقلاب تقدیم مجلس انقلابی شده است. اگر عرض میکنم مهمترین برای این است ما واقعاً همیشه خواه در دوره بیست و یکم و خواه در دوره بیست و دوم همیشه فریاد ما بالا بود که تهران یک شهر بزرگی است تهران بصورت یک غولسی در آمده که نمیتواند احتیاجات خودش را تأمین کند چه خواسته که رسیدگی کند به احتیاجات روستاها و دهات و بخشها بهر حال روزی باین تمرکز عجیب و شدید که در تهران بوده خاتمه باید داده شود همکاران ارجمند بنده واقف هستم که در زمان تصدی دولت حزبی همیشه سعی این بوده است که کارها بتدریج از تهران گرفته شود و بشهرستانها سپرده شود تا کارها در شهرستانها طبق نیازهای محلی مشکلات مردم محل با کمک مسئولین دولت حل و فصل شود متأسفانه با خوشبختانه در بسیاری از این موارد کلمه اختیار ذکر میشود که ما اختیار میدهم به استاندار یا استانداری ها و یا

مأمورین دولتی محلی که این اختیار قانونی نیست چه وقتی قانون تأیید نکند ممکن است وزیر بعدی این اختیارات را سلب کند چنانچه اینجاست که وزارت آموزش و پرورش لایحه ای که تقدیم میکند بحث می رود روی لایحه دادن اختیار قانونی که بعد خود وزارت آموزش و پرورش یا معاون بعدی نتواند بگیرد و این جای خوشوقتی و تشکر است بنده واقعاً خیال میکردم وزارت آموزش و پرورش با این عرض و طول کبری اصولاً قادر نخواهد شد که این لایحه را به مجلس شورای ملی تقدیم کند چون اگر وقت کنید درست ضد افکار بعضی از مدیران کلیها حتی معاونین و مأمورینی است که در مرکز هستند و مرکز حل و فصل مشکلات مملکت هستند و صاحب قدرتهای مرکز حاضر نمیشوند که دست از این قدرتهای خودشان بردارند و قدرتها را تفویض کنند (مهندس ناصر بهبودی- ممکن است یکبار دیگر این مطلب را تکرار بفرمائید) میخواستند توجه بفرمائید تادک کتید بنده واقعاً مشکل است که به بینم وزارت آموزش و پرورش با این رشادت آمده اقدامی میکند که احیاناً علیه قدرت بانی مأمورین داخلی وزارت آموزش و پرورش است یعنی بسیاری از مدیر کلیها و من نمیدانم واقعاً خود آقای بطحانی باین لایحه صحه گذاشته اند؟ واقعاً دلیل بزرگی روح و از خود گذشتگی و ایمان با انقلاب آموزش و اداری است که دارند ولی در شرایط معمولی هیچکس نمیتواند قدرتهای خودش را کم کند مگر اینکه مؤمن بیک اصولی باشد و در چهار چوب ایمان باین اصول ایمان بصحت به انقلاب آموزشی و اداری ایمان بتفویض اختیار حقیقی باینکه مردم کار خودشان را در استانها و بخشها و شهرستانها بهتر میتوانند انجام بدهند وزیر آموزش و پرورش و دولت حزبی موفق میشود که این لایحه را از خوانهای مختلف آموزش و پرورش بگذراند و تقدیم کند بنابراین موقعیکه آقایان ب مواد این لایحه توجه بفرمائید ملاحظه میکنند قدرتهایی که از لحاظ تصمیم در داخل وزارت آموزش و پرورش بوده مثلاً مدیر کل کارگزینی هست که این قدرت را دارد که ابلاغ یک دبیر را در ادارات و وجهم و تربیت حیدریه صادر کند حالا مبینند که این قدرت می رود در محلها و احیاناً در نظر اول مخالفت میکنند چنانکه در همین مدت هفت هشت

سال و ده سال گذشته مخالفت های احیائی سازمانهای تهران و همین افرادی که پشت این میزها نشسته اند مواجه میشد انقلاب آموزشی ما در یک سطح وسیعی واقعاً انجام شده و اگر بخواهیم کارها بایک سرعت زیادتری با حداقل قیمت تمام بشود باید بمردمیکه کارها بنفع خودشان است اختیار بدهیم که راجع بخودشان تصمیم بگیرند همیشه این بحث را کرده ایم از کجا میدانند وزارت کشور که یک خیابانی که مثلاً در تربت حیدریه میخواهند عریض کنند باید متری سه تومان بدهند بآن صاحب زمین این را پیشنهاد میکنند بوزارت کشور و وزارت کشور میگوید این ۳ تومان کم است واقعاً این در صلاحیت کیست؟ بنابراین همین جاست که اختیار میدهند ب مأمور مثلاً در تربت حیدریه که نسبت باین گزارش صحه بگذارد از این لحاظ وقتی خوب بروح این لایحه نگاه کنید می بیند که تقسیم اختیار وقتی میشود که بودجه مملکتی در یک مرحله است یعنی در مرحله استانی شدن میگذرد و با توجه به احتیاجات محلی شان کارهای آموزشی را انجام میدهند الان بسیاری از شهرها هستند که دبیر ندارند آموزش گاران را در آنجا بوزارت آموزش و پرورش از موارد دارند که میتوانند استفاده کنند ولی بر میگردد بتهران و مصرف میشود ولی آن دستگاه مربوطه وقتی مبیند بخصوص نسبت باین احتیاج حاضر احتیاج دیگری هست میتواند مقداری از این اعتبار را بردارد و مصرف دیگر برساند مثلاً دبیر علوم که یکی از مشکلات عمده این مملکت است و ما در تمام شهرستانها و اعداد چار و پنج بسیار اسفناک که بود دبیر هستیم فرض کنید که این قانون اجرا شده و فرض بفرمائید مثلاً اگر در تربت حیدریه ۵ محل خالی دبیری باشد و سه نفر دبیر باشد طبق این قانون متصدیان مربوط میتوانند بدهند بآن سه نفر و آن سه نفر را نگاهدارند (یک نفر از نمایندگان - نه دبیری هست نه محل خالی و نه دبیر علوم را میتوان پیدا کرد) باین وضع این احتمال هست که اوضاع بهتر شود فرض بفرمائید در تهران میآید دو هزار تومان میدهند برای اجاره یک عمارت در قزوین میتوانند این دو هزار تومان را بچهار ساختمان ۵۰۰ تومانی بدهند ولی حالا بدبختی این است که باید بیاید اینجا و مأمور اینجا میگوید بنده نمیشود ولی در خود قزوین مأمور میگوید من میدانم که من چهار تا

عقارت لازم دارم و با این دو هزار تومان خوب میتوان استفاده کرد و احتیاجات ما را تأمین کند ولی الان تهران تصمیم میگیرد دستگاه عریض و طویل سازمان برنامه و ساختمان میآیند میروند در قزوین و ساختمان را با پانصد تومان یا ششصد تومان یا هشتصد تومان این دستگاه محلی را اجاره میکنند ولی محلی ها چون یک مقدار خودشان هستند که منتفع میشوند بیشتر دلشان میسوزد بحال خودشان و با پول کمتری کار یک مدرسه را تمام میکنند شاید متری ۲۰۰ یا ۲۵۰ تومان و بجای یک مدرسه میشود چهار مدرسه ولی حالا بسیاری از این اعتبارات صرف ایاب و ذهاب میشود بنابراین هیچ کس با این لایحه مخالفت ندارد بلکه صدها صد موافقت میکنند در همین سطح دهات بسیاری از این دیپلوماها بیکارند شما میآید اینجا یک دیپلوما را استخدام میکنید با حداقل پانصد تومان میروید در فلان ده شورای ده میگویید من میتوانم دو نفر را باین پول استخدام کنم با سیصد تومان پس پانصد تومان اعتبار را امیدهیم بدو آموزگار بنابراین کمبود آموزگار باین ترتیب حل میشود ولی از لحاظ قانون استخدام هر دو یک حقوق میگیرند آنکه پهلوی شهر است و آنکه دور از شهر است هر دو یک حقوق میگیرند ولی این شورا میگوید بتو ۵۰۰ تومان میدهم بتو هم که کمتر سختی میکشی ۴۰۰ تومان میدهم به آن یکی هم ۲۵۰ تومان میدهم بسته به اوضاع و احوال محل هائیکه استخدام میکنند بنابراین من بسیار امیدوارم که با این لایحه بسیاری از این مشکلات عجیب و غریبی که هست بر طرف بشود تا کی یک دبیر مفلوک از لار که میخواهد منتقل بشود باید دستگاه بزرگ کارگزینی با دو سست هزار پرونده باین انتقال صحه بگذارد این کارگزینی چکاره است که مراقفت بکند یا مخالفت بکند ولی رئیس آموزش و پرورش استان است رئیس آموزش و پرورش شهرستان است که میدانند این دبیر باید منتقل بشود باید مرخصی استحقاقی یا استعلاجی بگیرد یا بگریزد چون تمام امور را جمع کردید در تهران همه میخواهند بیایند بتهران ولی وقتی توجه فرمودید بشهرستانها یک مقدار از این مشکلات و درد دلها که من و شما جناب فرهادپور و این مردم وامانده را

در بسیاری موارد خسته میکنند حل میشود در هر حال بنده متشکر هستم از همکاری عزیزم جناب فرهادپور که ایشان هم مثل ماصحه گذاشتند و مثل ما هم اگر نقص و عیبی بنظرشان برسد پیشنهاد میدهند و در کمیسیون مورد بحث و بررسی قرار میگیرد و چون این لایحه را بنده هم بنوبه خودم بسیار با اهمیت تلقی میکنم به این جهت چند پیشنهاد دارم که تقدیم میکنم و امیدوارم در کمیسیونهای مربوط مورد بحث و بررسی قرار بگیرد و بهترین وجهی از قوه مقننه بگذرد امید من از این لحاظ است که وزارت آموزش و پرورش حالا که این اقدام رشیدانه و دلورانه را کرده موفق باجرایش بشود بقی دارم با این سنی که در مملکت ما از نظر تمرکز و عدم تمرکز هست بسیاری از افراد ابراداتی به این لایحه خواهند گرفت که ای آقا مگر پول دولت را میشود بفلان شهرستان داد که خرج کنند بنده میشود داد میشود خرج کرد اگر مصلحت مملکت و مصلحت ملت ایجاب بکند بنابراین امیدوار هستم که دولت و شخص وزیر آموزش و پرورش و وزارت آموزش و پرورش موفق بشوند بهترین وجهی این لایحه را اجرا کنند و مشکلاتی را که دبیران عزیز ما آموزگاران عزیز ما با آنها روبرو هستند یکی پس از دیگری حل بشود لازم است این نکته را تذکر بدهم که دبیران مملکت واقعاً بار عظیمی بدوش دارند و این از لحاظ مزایا در وضع مشکل هستند همین دلیل است که همه سعی میکنند از وزارت آموزش و پرورش منتقل بشوند حتی یادداشتن ۱۵ سال ۲۰ سال سابقه استعفا بدهند اینجا استدلال میکنند که فلان دستگاه بمن ۳ هزار تومان حقوق میدهد و من اینجا هزار تومان حقوق میگیرم من فکر میکنم باین لایحه یک مقدار از این مشکلات حل بشود و این دستگاههای محلی قادر بشوند با پاداش های مادی و پرداخت های اضافی جلوی اینگونه تبعیضات را که متأسفانه در وضع فعلی ایجاد شده و وسیله دلسردی دبیران و آموزگاران هست بحد زیادی مرتفع بشود شاید این تنها راهی باشد که بشود دبیران مملکت را راضی نگاهداشت تا بتوانند با وضع بهتری به بچه های ما و آنهایی که در کلاسها هستند درس بدهند و بالاخره بار آموزش مملکت را به بهترین وجهی بدوش بکشند (احسن).

رئیس - آقای دکتر عاملی بفرمائید.

دکتر عاملی تهرانی - جناب آقای رئیس همکاران ارجمند، گرچه همکار گرامی جناب آقای مهدب حق مخالفت را سلب فرمودند و این لایحه را واجد آنچنان شرایط دانستند که مخالفت با آن اسباب تعجیشان را فراهم میکند ولی من ناگزیر هستم در این باره تذکراتی بدهم پس از این تذکرات هر اسم که لایق آن بودم از مخالف یا موافق هر کدام که مایل بودید بمن بدهید این لایحه یک وسیله است چون لوایح ممکن است تنها آن خصوصیت را داشته باشند که یک وسیله باشند یا اینکه در متن لایحه مفادی گنجانیده شده باشد که لایحه نمایشگر یک سیاستی باشد به این اعتبار عرض میکنم که این لایحه یک وسیله است برای اینکه بدلایلی که اشاره خواهم کرد مطلقاً شکل ظاهری لایحه نمایشگر سیاستیکه در متن این لایحه هست نیست و مخالفت منم از همین نظر است این لایحه گفته است که یک شورائی باید تشکیل بشود ولی حتی ترکیب این شورا را نشان نداده چون نمایانند ترکیب شورا میتواند سیاستی را که این شورا دنبال میکند بما بنمایاند اجمالاً گفته شده است ترکیب شورا و شاید خود این اشاره نشان میدهد که این شورا انتخابی نیست بلکه از یک عواملی ترکیب خواهد شد شاید این شورا از چند رئیس اداره تشکیل بشود در این صورت فقط مثل اینست که خواسته باشند برای رئیس آموزش و پرورش محل یک رقیب هائی بتراشند که نتواند کاری بکند مگر با موافقت چند رئیس ممکن است این شورا از معتمدان محل آنچنانی باشند که اتفاقاً جناب فرهاد پور بیان واقعی را کردند در بسیاری از شهرهای ایران یک عده از پوسیده ترین فسیل های اجتماعی هستند که این گردانندگان همیشگی دستگاهها هستند خواه هیئت مدیره شیر و خورشید سرخ باشد یا انجمن بهداری باشد یا انجمن خانه و مدرسه باشد از این عوامل پوسیده که من گاه تعجب می کنم که چه جوری اینها را پیدا کرده اند و چه جور توانسته اند کنار فرار بدهند و از آنها یک هیئت مدیره های عجیب و غریب تشکیل بدهند استفاده میکنند بسیارند این هیأت های مدیره که نه تنها کوچکترین دیناری از محل اخذ نمیکند و بدتر آمد دستگاهها اضافه نمی نمایند

بلکه در انتظار این هستند که آن مراکز سازمانی یک بولهای را در اختیار اینگونه معتمدان بگذارند تا بنا بر میل و سلیقه خودشان بمصرف برسانند حالا اگر شما میخواهید ترکیب این شورا و این عده را از آن عوامل قرار بدهید از همین الان باید حتی جناب آقای دکتر مهدب هم بعنوان مخالف جدی این لایحه قیام بفرمایند بهر حال یک وقت هست یک ترکیب مناسبی قرار میدهم از عوامل شهر و روستا در آن صورت ممکن است نظر جناب آقای فرهاد پور تأمین بشود و روستائیان هم یک زبان در این شورا داشته باشند و بتوانند از حق خودشان استفاده کنند بنا بر این باین اعتبار عرض کردم این لایحه یک وسیله است بهیچ وجه نمایشگر محتوی و سیاستی که در پشت آن منظور قرار گرفته است نیست این بعنوان مقدمه ولی چند مسأله است که در گذشته بآنها اشاره ای شده و در آینده هم ناگزیر اشاره خواهد شد این را اجازه بدهید من بعنوان یک مقدمه ای یک بابی باز کنم که در آینده در داخل یک چارچوبی بتوانیم مسائل را با هم حل کنیم یک مسأله اجتماعی و اداری هستند که اجازه بدهید من اسمش را بگذارم مسأله ترسیم حد یعنی یکی از موازانش همین مرکزیت و اختیارات محلی است یک بحث هائی شروع شده است که گاه بعضی از عوامل میخواهند آنچه قدرت است در اختیار مرکز بگذارند و گاه برعکس میخواهند آنچه اختیارات و قدرت است در اختیار محل بگذارند با اعتقاد من وقتی کلی بحث کنیم هیچ یک از این دو اعتقاد صحیح نیست نه اختیارات مطلق مرکزی صحیح است نه اختیارات مطلق محلی صحیح است این ترسیم حد اینجا مصداق پیدا میکند سیاست ما باید ترسیم یک حد مشخص باشد از اختیارات که بدانیم مرکز و آنچه مقدار اختیار باید باشد و محل و آنچه مقدار اختیار. حد را باید معین کنیم و الا بحث ما بهیچ وجه نیست و تابع استدلال نادرست هم نباید بشویم و یک وقت بیائیم به تهران حمله کنیم الان شما بهترین نمونه را دارید که این انجمن های شهر که غالباً منصوب یعنی نتیجه مکاریسم انتخاباتی خود شما هست امروز می بینید که در بعضی از شهرها آنچنان بدعمل کردند که خود شما پیشقدم شدید و دست پیش گرفتید و انتقاد میکنید که دیگران انتقادشان اثری نداشته باشد اینها مگر مقامات محلی نیستند مقام محلی

هستند ولی از اختیار خودشان آنچنان که باید استفاده کرده اند و امروز مورد انتقاد هستند بحث هرگز در این نیست که یک وقت مرکز را محکوم کنیم و یک وقت محل را محکوم کنیم میبایست بتوانیم این یک حدی را ترسیم کنیم که اختیارات مرکز تا چه حد باشد قدرت نظارت و کنترل تا چه حد باشد اختیارات مراکز تا چه حد باشد و تا چه حد بتوانند به وظیفه خودشان عمل کنند در این مورد ترسیم حد را داریم فرض بفرمائید در مورد میزان سرمایه گذاری عمومی و خصوصی هم باز این را داریم امروز دیگر آن دورانی نیست که ما مطلقاً بگوئیم هر چه سرمایه گذاری است دولت باید بکند یا مطلقاً بگوئیم که هر چه سرمایه گذاری است باید مردم بکنند نه یک حدی بین این دو هست و یک سیاستی باید این حد را تعیین بکند آنچه که احزاب را در این زمان از هم متمایز میکند در ترسیم همین حد است که این حد را هر حزبی چه جور ترسیم بکند و چه جور نمایش بدهد بهر حال در مورد مسأله اختیارات مرکز و شهرستانها هم باید مادر ضمن یک ضوابط کلی بیائیم آن حد را ترسیم کنیم حالا چرا آن حد را ترسیم کنیم اگر ما توانستیم بموجب یک مقررات قانونی یا لاقول بموجب یک مقرراتیکه مورد قبول احزاب باشد یا حزب حاکم باشد آن حد را ترسیم کردیم همیشه در قالب آن ترسیم حرکت میکنیم در صورتیکه امروز ما آمدیم گاهی میخواهیم تمام اختیارات را بدهیم به شهرستانها و دست آنها را از هر جهت باز بگذاریم در صورتیکه بموجب یک لایحه قانونی دیگری آنچنان شهرستانها را محدود کردیم که هیچ اختیاری نمیتواند داشته باشند در همین وضع فعلی شما میخواهید یک اختیارات محلی و استخدامی باین شوراها محلی بدهید در صورتیکه اگر ترجمه کنید در همین قانون استخدام فعلی که اینهمه مشکلات و معضلات را برای مملکت ایجاد کرده است شاید در کمتر ماده ای است که یک نوع اختیار مهار کننده تمرکز به سازمان اداری و استخدامی نداده باشد حتی بموجب قانون استخدام فعلی سازمان اداری و استخدامی کشور باید با مرخصی ها در شرایط خاصی موافقت کند با ایجاد پست سازمانی موافقت بکند یا با از بین بردن پست سازمانی موافقت کند شما اگر بخواهید بطور

کلی این اختیارات را آنچنان سلب کنید که حتی سازمان اداری و استخدامی هم یعنی یک مرکزیت استخدامی ناظر بر موارد شهرستانها نباشد آنوقت دچار آن بی نظمی استخدامی خواهید شد همان بی نظمی استخدامی که حقوق های گوناگون را بوجود آورد بی نظمی های استخدامی که مزایای گوناگون و ردیفهای حقوقی عجیب و غریب را بوجود آورد که آنوقت یک زمانی باین نتیجه رسیدیم که باید یک قانون جدید استخدام باشد تا این شرایط گوناگون حکم یک واحدی را پیدا کند بنا بر این باید این حد روشن بشود و این حد را ترسیم کرد و در داخل این حد تمام سیاست ها را با هم تطبیق داد با اعتقاد من اولین مسأله ای که سبب ابهام این لایحه میشود همین معلوم نبودن ترسیم حد است که میزان اختیارات مرکز و میزان اختیارات شهرستانها چه جور باید باشد یک ترسیم حدی باشد که در تمام لوایح هماهنگی داشته باشد موضوع دیگر این است که ما گمان میکنیم بمحض اینکه یک شورائی در محل اجازه دادیم که بوجه اش را معین بکند و اختیارات دیگری که اشاره شده است داشته باشد تمام مسائل و مشکلات آموزش مملکت حل میشود با اعتقاد من بهیچوجه چنین نیست یعنی اشکال اینکه الان در کشور معلم کم هست بهیچوجه دلیلش این نیست که معلم حکمش را از اداره کل کارگزینی میگیرد و از فلان شورای محل نمیگیرد دلیل آن این است که معلم نیست معلم کم است و معلم هم در حال تحلیل رفتن است و سیاستهای کلی مملکت که میبایست هماهنگ باشد و از موجودیت معلم دفاع بکند این سیاست و این هماهنگی را ندارد و از موجودیت معلم هم دفاعی نمیشود مسأله اساسی است این باید در چهارچوب کلی تری حل بشود صرفاً با دادن چند تومان اضافه حقوق آنها بشرطیکه در فلان محل باشد حل نمیشود ما یک ضوابط کلی یک نظام استخدامی اختیار داریم که این نظام استخدامی حافظ لازم ترین مستخدمین باشد لازم ترین مستخدمه در تمام طول تاریخ و از حال تا هر زمانیکه لازم باشد چنین است چون معلم است که هر گروه دیگر را میسازد هر اهل تخصص و حرفه دیگری را میسازد این چیزی نیست که بشود از اجتماع بشری حذف کرد و

این تعداد مستخدم. آنهایکه عنوان معلم دارند میبایست تحت حمایت و نظام امنی کشوری باشند و امروز با تصور نیست من نمیدانم چرا این درد اساسی را شما ابتدا حل نکردید و بیک مسئله دیگری پرداختید یا لاقال وانمود میکنید که این لایحه حل کننده این موضوع است شما وقتی حقوقهای نا هماهنگ در اجتماع میگذارید و آنرا تجویز میکنید و متأسفانه حکومت حزبی شما حقوقهای استخدامی نا هماهنگ را در این کشور تجویز کرده است (صحیح است) نظام استخدامی ایجاد میکنید که بکنفر لیساییه فیزیک نتواند از یک دبیر فیزیک بیشتر حقوق بگیرد تا چنین کاری نکنید محال است شما بیابید که اهل شهر بوکان یا بیران شهر چه مقدار از کیسه مردم بیرون بیورد و بدبیر فیزیک بدهد که حقوقش برابر آن لیساییه فیزیک باشد چون یک مؤسسه خصوصی یا مؤسسه غیر دولتی یاغی از قوانین محاسبات نمیتواند بیورند از چه مقدار شما به این معلم بدهید هزاره هزار و پانصد تومان او در یک جزی حقوق میگیرد پنج هزار تومان شما میخواهید ۳۵۰۰ تومان مابقی را اهل بوکان بیایند بدهند یا اهل بیران شهر بیورند بدهند یا اهل نقاض دور افتاده دیگر بیورند تا این تعداد را مردم ایجاد کنند شما این نظام استخدامی را در هم بشکنید هر نوع تعادلی را بپناه دفاع از چند مؤسسه در هم بریزید و بعد قانونی بیابید که اهل محل بیایند این عدم تعادل واصل نا هماهنگی را تأمین کنند شما دانشسرا را در هم ریختید فارغ التحصیلانش را از بین بردید شما که آمدید این امر را تصحیح کردید جنوی تربیت معلم همانطور محدودیتها باقی ماند حتی در دو سال پیش یک اقدامات ابتدایی کردید یک دانشسراهای محلی برای تربیت معلمان علوم بوجود آمد آنها بپیش آمدن وزارت علوم و آموزش عالی که چهره دیگری بخود گرفت و هنوز این مسئله تربیت معلم مسئله مبهمی است در هر حال من به آن اشارات کار ندارم آنچه می نایست اساس نظام آموزش و پرورش باشد عبارت از این است که تمام نظام استخدامی کشور مقررات مالیاتی قوانین استخدامی و آنچه که عمل میشود همه باید هم آهنگی داشته باشد و از موجودیت معنی دفاع کند از حقوق معلم دفاع کند که معلم بتواند معلمی بماند بتواند باین لباس افتخار

کند بتواند در این لباس زندگی کند مابینها را تمام سب کردیم راه مفتری ایجاد کردیم باسم مؤسسه و مدرسه خصوصی متأسفانه یکی از راههای گریز معلم راهپنیکه برای فرار بهتر معلمان از شهرستانها بمرکز از شهر های کوچکتر به شهرهای بزرگتر پیش آمده همین مسأله مدرسه های خصوصی است (صحیح است) همین مسأله است که ایجاد میکنید که معلم در زودترین فرصتی که میتواند خودش را بایز نشسته کند و یک مدرسه خصوصی را اداره بکند برای اینکه سیاست شما چنین قلمداد کرده که آموزش شما یک حرفه پردرآمدی است و در این راه سرمایه گذاری را تشویق میکنید در صورتیکه اصل صحیح این بود که هر کسیکه میخواهد در امر آموزش سرمایه گذاری کند بگوید این رشته رشته ایست که دارای بهره برداری نیست این رشته ای نیست که بتواند پول ترا برگرداند در صورتیکه می بینیم یک کسانی می آیند ابتدا کار خودشان را بابت محل اجاره ای شروع میکنند چندین سال نمیگذرد که مابین چندین میلیون تومان صرف ساختن یک ساختمان میکنند اینها را بچه اعتبار ساختن خوب قرض کردید اما بچه اعتبار قرض کردید باین اعتبار که با میگذارید بیخ گلولی آن بدی که میخواهد فرزندش را بدمدرسه بگذارد و هر سال بعنوان اینکه میخواهند حقوق معلمان را بالا ببرند پولهای را به عنوان مختلف میگیرند مقدارش را هر سال بالا میبرند بتوانند مدرسه را اداره کنند از همه اینها گذشته شما یک وسیله ساده تشویق ایجاد کردید که معلم تپازه کرد چند روز اول عمرش را چند سال او کارش را بیاید در مدارس دولتی کار بکند و ناشیگرش را سر فرزندش طبقاتیکه دسترسی بکلاسهای خوب و مدرسه های خوب ندارند در بیابورد بعد از آنکه تجربه ای اندوخت از دستگامی که پرورشش داده و مخارج تحصیلش را فراهم کرده کناره گیری بکند و برود یک دکان پر منفعتی باز کند و اینها صحیح نیست و اینها است که معلم شمارا ناراحت می کند از آنطرف کسانی که لیساییه میشوند فارغ التحصیل میشوند با حقوق زیاد میبرند و حقوقهای شما نواز ندارد و هر اندازه که گاهگاه بیاید حقوقش را بیک شاهی و صدر ترمیم کنید بایک دریاغ سیزی نشان بدهید که فلان شورای

آموزش و پرورش فلان قریه عقب مانده صابروسه شاهی کم کم میکند هر مقدار که کم کم بکند بجائی نخواهد رسید یک نظام و ضابطه اصیل استخدامی ایجاد بکنید که در داخل آن ترا بود معلم بماند چه فایده دارد قوانین ما اگر از حقوق معلم دفاع نکند چه فایده دارد قوانین ما اگر معلم را در مدرسه نگاه ندارد قوانین مجموعه اش نباید ضوری باشد که معلم رغبت به تحصیل و تدریس داشته باشد و گرنه اگر که این راه را ترک کردید معلم را بنده بود کردید معلم را قرض داز و سفته امضاء کن کردید آنوقت همین مقصیتی که امروز دچار هستید گرفتار خواهید شد این بالا را بسردستهای دیگر آوردند و ضیب را به همین ضرر و منفعح کردند امروز این وسیله را غ دستگامی آموزش و پرورش آمده و کار بجائی خواهد رسید که معلم بیشتر از ضیب یک زمانی متهم خواهد شد که تا پول بگیرد نمره میدهد مگر امروز ضیب متهم باین نیست که میگویند تا پول بگیرد نسجه نمیدهد بزودی خواهد دید و من چشمه را می بندم و گوشه را می بندم برسختنی که همین امروز بگوش شما رسیده است فردا خواهد دید که این مسئله بین همه مردم مطرح خواهد شد که ما به معلم یک جوری پول ندهید نمره نخواهد داد خدا قافش این است که باید بروند بکلاس شبانه و بدمدرسه ای که او دارد و خدا قافش این است که باید بطور غیر مستقیم پول بوبرسند و این فضاحت را بسر ضیب می آورند مگر قوانین ناقص ممسکت که کسانی توجه پیدا کردند فریاد کشیدند که ضیب دیگر نمیتواند مثل سابق ادامه زندگی بدهد و گفتند ما یک نظام جدید برای درمان لازم داریم هیچکس گوش نداد امروز هم میگوئیم این نظام شما این مدرسه خصوصی باز کردن شما اینها همه سب میشود که معلم در آینده مسکین و مفتضح بشود ببینید حالا این را گسترش میدهند و یک نظام سالم آموزش ایجاد میکنند که معلم همیشه و در کموت معلم بماند و تأمین داشته باشد و رفاه داشته باشد اهل درس و تحقیق باشد یا اینکه کم کم اهل سفته بازی و واام گرفتن و راههای شریک شدن باین مقام مفیلو آن مقام مفید را به دولتیان میدهند و آنرا هم یک اقلیتشان را بدنام میکنند و یک اکثریتشان را بیچاره (آفرین) در هر حال آنچه که با اعتقاد

من مسائل آموزش و پرورش را حل میکند هرگز تحمل یک شاهی و صدر شهرت آنها نیست مهمتر از اینها است که شاید پول میخواهد ولی اثرش از پول بیشتر است و مهمتر میباشد نظام استخدامی آن را تصحیح کنید باین مسئله فکر کنید که راه حل پیدا بکنیم نظام مالی را تصحیح کنید تمام این امور سب خواهد شد که یک جزی بوجود بیاید در آن حوزه معلم توسط نفس کند امروز راه نفس را بر معلم بسته به شما معلم بدبیرتیبی فلان روند انتظار دارید که تا آخر عمرش آنجا حبس و بدبیرتیبی درس بدهد بگیری هستند مردم شریف و باادب شرفمندی که میباید این کار بکنند و حقوق که میرسد بدون وسیله تفریح بدون وسائل رفاه خصمی در آنجا هستند نامه اینها را تحمل میکنند ولی یک مرحله می رسد که دیگر نمیتوانند تحمل کنند و آن موقعی است که در هر حادثه بجائی وحدی میرسد که مدرسه را تری خنجر دارد و توی آن شهر مدرسه ای است که چه شش برود و در منحصیل بدهد آنوقت شما میباید در سیاست با میگویند تکرار میکنید که ما میخواهیم دیگر بدبیرتیبی کم کم بدبیرتیبی را توسعه بدهیم همه را میخواهیم صرف تعیمات ابتدایی کنیم اینها را باید فکر کنید که آن معنی که از او انتظار فداکاری و ریاضت دارید ممکن است از تمام چیزهای دنیوی بگذرد ولی حضور نمیتواند که سر نوشت فرزندش بگذرد حضور میتواند دختر خودش را بحفظه دیگر نفرستد تحصیل بکنند برای اینکه در شهری که او تدریس میکنند مثلا کلاس ۱۰-۱۱ وجود ندارد مجموعه این کارها و اقدامات رفاهی این اقداماتی که باید در نظام انتقالات پیش بیاید خیلی مسائل پیش پا افتاده تری برای حل مشکلات آموزشی هست که مقدم بر این و مؤثرتر از این است و صحبت من این است که چرا باین امور توجه نشده یک اشاره ای نباید بکنم به کلامه عنوان استخدام محلی عرض کرده ما اول باید یک کمیته را تعیین بکنیم مرد داخل آن مینویسم تصمیم بگیریم استخدام محلی که در این لایحه آمده و امیدوارم که هرگز اجرا نشود یکی از مواردی خواهد بود که یک مشکلی بر مشکلات استخدامی خواهد افزود یعنی ما الآن در شرایط کنونی انواع و اقسام مستخدم

در آموزش و پرورش از حکمی و بیمانی داریم البته میدانم که يك عده‌ای تبدیل میشوند ولی هنوز کسانی که باروزی ۵ تومان یعنی جمعه را حساب نمیکند آنهاست هستند که شاید هنوز حکم تبدیلیشان ترسیده باشد مادر این آشفته‌گی هائی که حالا بایک زحمتی که معلوم نیست آینده‌شان چیست و دارد بکمک این قانون استخدام سروصورتی پیدا میکند. صحیح نیست که بیائیم بکنوع معلم دیگری بعنوان استخدام محلی اضافه کنیم مقررات استخدامی را سعی کنیم که بسوی بکنواخت شدن ببریم بیاید عدم تمرکز ایجاد بکنیم ولی در بکنواخت بودن استخدام رنگارنگی ایجاد نکنیم هر معلمی معلم باشد و بموجب قانون مشخصی استخدام شده باشد خیال میکنیم تعجب میکنم آقای دکتر مهذب فرمودند که يك شورای محلی ممکن است بگوید که مابجای يك آموزگار ۵۰۰ تومانی میرویم دو آموزگار ۲۵۰ تومانی بگیریم یعنی گیاه خوار و علفخوار میخواهند استخدام کنند علفخوار استخدام میکنند چه آنکه ۵۰۰ تومان دارد گرفتار است چطور بانصف و ثلث این میخواهد استخدام بکند؟ همه می‌بایست در تحت يك ضابطه استخدامی ثابت استخدام بشوند و همه از يك ضوابط ثابت استفاده کنند اما همه باید بهره‌مند بشوند و الا این نوع اختیارات بموجب این قانون هم در اختیار شهرستانها گذاشته بشود که یکی معلم يك میلیون تومانی استخدام کند یکی هم از اختیارات خودش استفاده بکند و يك معلم چند تومانی استخدام کند اگر چنین چیزی را شما در قالب این لایحه میدانید اگر مرا امروز بگذرد چه مخالف میدانید صددرجه مخالف بشناسید این ضوابط استخدامی که باین زحمت و مکافات داریم بیک مرحله‌ای میرویم که شاید بهم تشابهی پیدا نکنند دیگر قانون جدید نباید شکسته بشود استخدام در محل بکنید ولی استخدام محلی نکنید خیلی فرق است بین این دوتا بکنوع مستخدم عجیب و غریب بوجود نیاید چون نتیجه‌اش معلوم است بعد از چندی این صاحبان استخدام محلی جمع میشوند طومار مینویسند که بیاید ما راهم استخدام رسمی کنید مگر این داستان را ما در این مملکت بارها نیاز مودیم؟ شما همه نوع مستخدم می‌خواهید بگیرد این‌ها آخرش می‌آیند طومار امضاء میکنند که ما باید رسمی شویم چون حق دارد

که بمدرسه می‌آیند امسال يك پولی بگیرند سال آینده این پول را زیادتر بگیرند و هر وقت احتیاج بیشتری داشتند به آنها بگویند از عواید محل تأمین بکنید آنها هم کلاه خودشان را قاضی بکنند ببینند عوایدی ندارند و بگویند از فردا بچه ها که بمدرسه می‌آیند يك هیزم دستشان بگیرند برای اینکه بخاری را گرم بکنند یا یکی صد دينار بیاورند که میخواهیم فلان اقدام را بکنیم اگر این است منظور از عواید محلی این راه شوم و ناپسندی است که منظور داشته‌اید امیدواریم که چنین نباشد با اینهمه تعدادی پیشنهاد از طرف گروه پارلمانی بیان این نیست تهیه شده تقدیم مقام ریاست میکنم (آفرین - احسن).

رئیس - آقای دکتر شفیع امین بفرمائید.

دکتر شفیع امین - بعقیده بنده و اگذاری کار مردم بپردازم که همیشه پیشوای بزرگ ما دستور فرموده‌اند یادآوری و مقرر فرموده‌اند بهترین سرمشقی است برای تأمین راحتی و احتیاجات فرهنگ. بهداشت و اجتماع شهرستانها و بخش‌های لایحه‌ای که دولت تقدیم مجلس کرده و وزارت آموزش و پرورش تهیه کرده‌است بسیار خوبست در کمیسیون هم مطرح بود مفصل صحبت شد آقای دکتر بضمائمی مخصوصاً خیلی علاقه داشتند و توضیحات بیشتری در کمیسیون دادند که خیلی جامع بود و ما را قانع کردند و فکر میکنم که ناطقین محترم موافق و مخالف همه این لایحه را تأیید فرمودند تنها پیشنهاد هائی داشتند البته آن پیشنهادها در کمیسیون بررسی میشود آنچه لازم است این است که انشاء الله لایحه کاملتر خواهد شد. بنده تذکری داشتم راجع بودجه. بودجه شهرستانها مخصوصاً بودجه آموزش و پرورش آنها، خود آقای دکتر بطحائی بهتر میدانند که بدون توجه بجمعیت و اطفال لازم‌التعلیم بخش‌ها و دهها شهرستانها تهیه شده است بنده تقاضا دارم که دولت این را موقع بودجه نویسی توجه بکند که بودجه را با توجه بجمعیت شهرستانها و بخش و دهات و اطفال لازم‌التعلیم آنها بگذرانند بنده چندی پیش هم مصدع شدم از پشت این تریبون عرض کردم لازم‌التعلیم طبق برلتن که وزارت آموزش و پرورش داده است بین ۱/۳ و ۱۲/۵ و ۱۳ است این فاصله خیلی زیاد است اطفال لازم‌التعلیم

يك بخش عمده‌ای از بخش‌های ما در حدود يك و دو و سه است خوشبختانه بعضی جاها پیشرفته است و بین ۱۰ و ۱۱ و ۱۲ است اینرا باید در نظر بگیرند که در موقع بودجه نویسی توجه بکنند ما بخشهائی داریم که از نظر آموزش و پرورش متأسفانه خیلی عقب هستند جرانان سپاهیان دانش ما خیلی زحمت میکشند خوب کار میکنند بیشتر فعالیت در این است که مشکلات آنها احتیاجات آنها از نظر مادی و از نظر بودجه تأمین بشود کمک هائی که از محل خواهد شد این کمکها انشاء الله زیاد خواهد بود ولی این کافی نیست اول باید بودجه که در این لایحه بصورت کمک پرداخت خواهد شد بعد از تصویب توجه بشود که جمعیت و اطفال لازم‌التعلیم را مراعات کنند همکاران محترم راجع به معلمین مطالبی فرمودند کاملاً صحیح است امیدواریم انشاء الله این نظر با توجه هائی که دولت میکند تأمین بشود خدمت همکاران محترم عرض میکنم تنها مادیات نیست که معلم را ناراحت میکند از نظر معنوی هم معلم کمبود دارد باید معلمین مملکت در هر مرحله‌ای که افتخار معلمی دارند بدانند که بزرگترین مقام را در جامعه دارند و مورد احترام همه هستند همه ما با فرهنگیان تماس داریم همه آنها را احترام میکنیم و دوست داریم و آنها زندگیشان باید هم از نظر مادی تأمین بشود و هم از نظر معنوی ملاحظه بفرمائید که در فلان بخش يك بخش داری هست که تازه رفته مقامی را احراز کرده يك معلم که ده سال ۱۵ سال است که دبیر است ایسانسیده شده ارزش او متأسفانه در اجتماع ما پائین تر از آن بخشدار است باید جامعه و وزارت آموزش و پرورش فکر میکنم توجه کرده و باز هم بیشتر توجه خواهد کرد که از نظر معنوی هم آنها کمبود دارند و علاوه بر تأمین زندگیشان علاوه بر تأمین مسائل مادیشان باید معلمین را تشویق بکنند و مراعات بکنند مخصوصاً در شهرستانها چون در شهرستانها اکثر همکاران محترم تماس دارند و میدانند که در آنچه اشکالات و کمبودی دارند امیدواریم این لایحه با توجه همکاران محترم طوری کامل بشود که نظر مادی و معنوی معلمین هم تأمین بشود خیلی متشکرم (احسن).

رئیس - نظر دیگری در کلیات لایحه نیست؟ (اظهاری نشد)

بورود در شور مواد رأی میگیریم خانم ها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده اول قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۵۵- از تاریخ تصویب این قانون امور مالی و اداری آموزش و پرورش کشور طبق شرایط و مقررات این قانون از طریق تشکیل شوراهای آموزش و پرورش منطقه‌ای بخدمت واگذار میشود.

وزارت آموزش و پرورش مکلف است در هر منطقه‌ای که مقدمات و امکانات اجرای این قانون فراهم گردد شورای آموزش و پرورش همان منطقه را تشکیل دهد.

تبصره - حدود هر منطقه تابع قانون تقسیمات کشوری است و مادام که در هر منطقه مقدمات اجرای این قانون فراهم نشده باشد امور آن منطقه از طریق شورای شهرستان مرکز استان یا فرمانداری کل مربوط انجام میشود.

رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادت رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد میشود از لایحه مربوط به آموزش و

پرورش شماره ۹۸۷ کلمه منطقه‌ای حذف و استان و شهرستان نوشته شود. با تقدیم احترام - روحانی

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

محترماً درباره لایحه شماره ۹۸۷ مربوط به آموزش و پرورش پیشنهاد میشود در قسمت اخیر تبصره ماده ۱ روشن و مشخص شود منظور از شورای شهرستان مرکز استان و یا فرمانداری کل شورای شهرستان مندرج در قانون تقسیمات کشور است و یا شورای آموزش و پرورش شهرستان میباشد که در عمل اشکالی پیش نیاید.

با تقدیم احترام - روحانی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میشود تبصره ماده ۱ شرح زیر اصلاح شود

تبصره - حدود هر منطقه تابع قانون تقسیمات کشوری

است

با تقدیم احترام - دکتر زعفرانلو

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میشود سطر مقابل آخر ماده ۱ لایحه آموزش و پرورش منطقه‌ای بشرح زیر اصلاح شود.

وزارت آموزش و پرورش مکلف است در هر شهرستان و یا بخش که مقدمات و ...

با تقدیم احترام - دکتر زعفرانلو

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد مینماید ماده ۱ لایحه قانون آموزش و پرورش منطقه‌ای بشرح زیر اصلاح شود.

ماده ۱ - از تاریخ تصویب این قانون امور مالی و اداری آموزش و پرورش شهرهایی که بیش از پنجاه هزار نفر جمعیت دارد طبق شرایط و مقررات این قانون از طریق شوراهای آموزش و پرورش منطقه‌ای بخدمت آن شهر واگذار میشود.

وزارت آموزش و پرورش مکلف است طرف سه ماهه در این شهرها نسبت به تشکیل شورای آموزش و پرورش آن شهر اقدام نماید.

تبصره - حدود هر شهر تابع حدود نقشه جامع همان شهر خواهد بود مادام که نقشه جامع شهر تهیه و تصویب نشده باشد محدوده عمل شهرداری ملاک خواهد بود.

فرهادپور

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید تبصره ماده ۱ قانون آموزش و پرورش منطقه‌ای بشرح زیر اصلاح شود:

تبصره - منطقه مذکور در این قانون عبارت از شهرستان و بخشهای تابعه و یا بخشهای مستقلی است که حدود آن طبق قانون تقسیمات کشوری تعیین میگردد. با تقدیم احترامات - دکتر عاملی - دکتر فریبور

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید تبصره ماده ۱ لایحه قانون آموزش و پرورش منطقه‌ای بشرح زیر اصلاح شود:

تبصره - حدود هر منطقه تابع قانون تقسیمات کشوری است و مادام که در هر منطقه مقدمات اجرای این قانون فراهم نشده باشد امور آن منطقه از طریق شورای اداری شهرستان مربوط انجام میشود.

امامی رضوی

رئیس - ماده دوم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - ترکیب شوراهای آموزش و پرورش منطقه طبق آییننامه‌ای خواهد بود که بتصویب هیئت وزیران رسیده باشد.

رئیس - در ماده دوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادهای رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میشود ماده ۲ لایحه آموزش و پرورش منطقه‌ای بشرح زیر اصلاح شود:

ماده ۳ - ترکیب شوراهای آموزش و پرورش منطقه طبق آییننامه‌ای خواهد بود که بنابه پیشنهاد وزارت آموزش و پرورش و تصویب کمیسیون آموزش و پرورش مجلسین رسیده باشد. با تقدیم احترام - دکتر زعفرانلو

محترماً پیشنهاد مینماید:

در ماده ۲ لایحه آموزش و پرورش منطقه‌ای بند ج حذف شود. فرهادپور

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید ماده الحاقی زیر پس از ماده ۲ لایحه آموزش و پرورش منطقه‌ای اضافه شود:

ماده ۴ - رئیس آموزش و پرورش هر منطقه مسئول اجرای تصمیمات شورای آموزش و پرورش منطقه میباشد.

با تقدیم احترامات - دکتر عاملی - دکتر فریبور

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید ماده ۲ قانون آموزش و پرورش منطقه‌ای بشرح زیر اصلاح شود:

ماده ۲ - ترکیب شوراهای آموزش و پرورش منطقه و مدت عمل و طرز کار آن طبق آییننامه‌ای خواهد بود که از طرف وزارت آموزش و پرورش تنظیم و بتصویب کمیسیونهای آموزش و پرورش دو مجلس خواهد رسید.

با تقدیم احترامات - دکتر عاملی - دکتر فریبور

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احترماً پیشنهاد مینماید در ابتدای ماده ۲ عبارت تعداد اعضا اضافه گردد. زر آور

رئیس - ماده سوم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - وظایف و اختیارات شوراهای آموزش و پرورش بشرح زیر است:

الف - تصویب برنامه‌های سالانه توسعه و ازدیاد مدارس منطقه در سطوح مختلف و توسعه مراکز ورزشی و کتابخانه‌ها و سایر فعالیتهای آموزشی طبق احتیاجات محلی بر اساس ضوابط مرکزی و خط مشی‌های کلی کشور.
ب - تصویب و اصلاح بودجه منطقه که از طرف مسئول آموزش و پرورش منطقه با استفاده از اعتبارات دولتی و تجهیز منابع محلی پیشنهاد میشود. رعایت اعتبارات فصول بودجه دولتی الزامی است و شوری میتواند به پیشنهاد مسئول آموزش و پرورش منطقه حداکثر تا ۱۰ درصد از اعتبارات هر یک از فصول را کسر و به فصول دیگر اضافه نماید.

ج - تعیین سهمیه بودجه شهرستانها که شورای آموزش و پرورش منطقه‌ای آن تشکیل نشده است.

د - وظایفی که شورای عالی آموزش و پرورش بمنظور نیل به هدف‌های این قانون بموجب اختیارات قانونی خود باین شوراها محول میکند.

رئیس - در ماده سوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادهای رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احترماً پیشنهاد مینماید در بند د ماده ۳ لایحه آموزش و پرورش منطقه‌ای اصلاح زیر بعمل آید.

بند د - انجام وظایفی که ... الی آخر. مهندس عباس اخوان

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی محترماً پیشنهاد مینماید که در ماده ۳ لایحه آموزش و پرورش بندی بعنوان بند ۵ اضافه شود.

ه - اظهار نظر در تدوین برنامه‌های آموزشی با تقدیم احترام - ابوذر

ریاست محترم مجلس شورای ملی
پیشنهاد میشود سطر دوم بند ب ماده ۳ بشرح زیر
اصلاح شود.

منطقه با استفاده از اعتبارات دولتی سازمان برنامه
و تجهیز . . . . .

باتقدیم احترام - دکتر زعفرانلو

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میشود بند زیر بماده ۳ اضافه شود.

نظارت در اجرای طرحهای آموزشی و ساختمانی

که در منطقه بمورد اجرا درمیآید.

باتقدیم احترام - دکتر زعفرانلو

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میشود بند ج ماده ۳ حذف گردد.

باتقدیم احترام - دکتر زعفرانلو

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میشود سطر آخر بند الف ماده ۳ لایحه قانون

آموزش و پرورش منطقه ای بشرح زیر اصلاح شود.

احتیاجات محلی براساس ضوابطی که سه ماه قبل

از اتمام هر سال از طرف وزارت آموزش و پرورش در

اختیار آنان گذاشته میشود.

باتقدیم احترام - دکتر زعفرانلو

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میگردد تبصره زیر به عنوان تبصره بند ب به

ماده ۳ اضافه شود.

تبصره - منظور از منابع محلی مذکور در بند ب منابع

در آمد محلی می باشد و شوراها نمی توانند بعنوان شهری به

یا عناوین دیگر وجهی اضافه بر آنچه تاکنون از نو آموزان

و دانش آموزان و هنر جوان گرفته می شود اخذ نمایند.

محسن پزشکیور دکتر عاملی دکتر فریور

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید بند ج ماده ۳ لایحه آموزش و پرورش

منطقه ای حذف شود.

باتقدیم احترامات - دکتر عاملی - دکتر فریور

رئیس - ماده چهارم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - در هر منطقه ای که مقررات این قانون اجراء

میشود اعتبارات آن منطقه بطور مجزی بعنوان کمک در
بودجه کل کشور منظور و از طرف وزارت آموزش و
پرورش بمنطقه ابلاغ میشود.

تبصره - کمکهای منظور در این ماده در آغاز هر

سه ماه از طرف خزانه داری کل در اختیار اداره آموزش و

پرورش محل گذارده میشود که طبق مصوبات شورای

آموزش و پرورش منطقه بمصرف برسانند.

رئیس - نسبت بماده چهارم نظری نیست؟ (اظهاری

نشد) پیشنهادهای رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میشود سطر دوم ماده ۴ لایحه آموزش و

پرورش منطقه ای بشرح زیر اصلاح شود.

منطقه بطور مجزی بعنوان کمک در بودجه کل کشور

منظور و ظرف یکماه پس از تصویب بودجه کل کشور از

طرف وزارت آموزش و پرورش . . . . .

باتقدیم احترام - دکتر زعفرانلو

محترماً پیشنهاد مینماید

تبصره ذیل ماده ۴ لایحه آموزش و پرورش منطقه ای

حذف شود. فرهاد پور

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید عبارت زیر به آخر ماده ۴ لایحه

آموزش و پرورش منطقه اضافه گردد:

تا طبق مقررات مخصوصی که بموجب آئین نامه

تعیین میگردد بمصرف رسانده شود. این آئین نامه بوسیله

وزارت آموزش و پرورش تنظیم و بتصویب کمیسیونهای

مربوط دو مجلس خواهد رسید.

باتقدیم احترامات - دکتر عاملی - دکتر فریور

ریاست محترم مجلس شورای ملی

با احترام پیشنهاد مینماید که تبصره زیر بعنوان

تبصره ۱ به ماده ۴ اضافه و تبصره موجود ماده چهار تبصره

۲ تلقی شود.

تبصره ۱ - مبنای اعتبار کمک منظور در بودجه کل

کشور اعتبار پرداخت شده در سال ۱۳۴۸ خواهد بود این

اعتبار بر حسب تعداد نو آموزان و دانش آموزان منطقه بازاء

هر نفر آنها مشخص گشته و سالهای بعد به نسبت افزایش

تعداد نو آموز و دانش آموز بر مبلغ کمک افزوده خواهد

شد این نسبت برای تمام مناطق آموزشی بایستی یکسان

اجرا شود در صورتیکه امکان کمک بیشتری پیدا شد سطح

کمک برای هر نفر دانش آموز و نو آموز بالا برده خواهد

شد. با احترام - دکتر فریور - دکتر عاملی

رئیس - ماده پنجم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۵ - شورای آموزش و پرورش منطقه میتواند

در موقع تنظیم بودجه یا اصلاح بودجه باتوجه بمقتضیات

محلی در هر یک از شهرستانها علاوه بر حقوق و مزایاییکه

طبق مقررات قانون استخدام کشوری به آموزگاران و

دیوران تعلق میگیرد از محل عواید خود مزایای محلی برای

آنان منظور کند یا کمکیهای دیگری برای رفاه حال آنان

از طریق تأمین مسکن و نظائر آن نماید همچنین میتواند

طبق آئیننامه استخدامی استخدام های محلی بعمل آورد.

تبصره ۱ - کسور بازنشستگی و مطالبات و حق بیمه

و سایر حقوق دولت کماکان طبق قوانین و مقررات جاری

از طریق ادارات دارائی محل بصندوق های مربوط واریز

خواهد شد.

تبصره ۲ - آئیننامه های اجرایی این قانون از قبیل

آئیننامه شورای آموزش و پرورش منطقه و آئیننامه های

امور مالی و استخدامی با تصویب هیئت دولت قابل اجرا

خواهد بود.

رئیس - در ماده پنجم نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

پیشنهادهای رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

محترماً پیشنهاد مینماید:

در سطر آخر ماده ۵ لایحه آموزش منطقه ای پس از

کلمه استخدام اضافه شود بطور غیر رسمی.

فرهاد پور

ریاست معظم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میشود که استخدامی از تبصره ۲ ماده ۵

لایحه آموزش و پرورش منطقه ای حذف شود.

باتقدیم احترام - دکتر زعفرانلو

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد در ماده ۵ لایحه آموزش و پرورش منطقه ای

پس از کلمات همچنین میتواند عبارت زیر اضافه گردد و

بقیه عبارت تا آخر ماده حذف گردد.

طبق قوانین استخدامی در محل با استخدام اقدام

نماید.

با تقدیم احترامات - دکتر عاملی - دکتر فریور

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید تبصره ۲ ماده ۵ لایحه آموزش و

پرورش منطقه ای حذف گردد.

باتقدیم احترامات - دکتر عاملی - دکتر فریور

ریاست محترم مجلس شورای ملی

چون تبصره ۲ ماده ۵ ارتباطی با ماده مذکور ندارد

لذا پیشنهاد مینماید تبصره ۲ ماده ۵ بصورت ماده

جدگانه ای درآید.

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد مینماید در سطر اول ماده ۵ بجای

کلمه تنظیم تصویب نوشته شود. ژر آور

رئیس - ماده ششم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۶ - عوایدی که بنابه پیشنهاد شورای آموزش

و پرورش و تصویب انجمن شهر یا قائم مقام آن از طریق

تجهیز منابع محلی حاصل میشود در حساب مخصوص

شورای آموزش و پرورش منظور و بمصرف خواهد رسید.

رئیس - در ماده ششم نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

پیشنهادهای رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید ماده ۶ لایحه آموزش و پرورش

منطقه ای بشرح زیر اصلاح شود.

در سطر آخر ماده ۶ پس از کلمه (متظور) عبارت

(و طبق بودجه مصوب) اضافه شود. یزدان پناه

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید ماده ۶ لایحه آموزش و پرورش

منطقه ای به شرح زیر اصلاح شود:

ماده ۶ - عوایدی که بنابه پیشنهاد شورای آموزش و

پرورش و تصویب انجمن شهر یا قائم مقام آن از منابع محلی حاصل میشود در حساب مخصوص شورای آموزش و پرورش منظور و طبق مقررات مذکور در ماده ۴ این قانون بمصرف خواهد رسید.

با تقدیم احترامات - دکتر فریور - دکتر عاملی

رئیس - ماده هفتم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۷- انحلال هر يك از شوراهای آموزش و پرورش منطقه‌ای به پیشنهاد وزارت آموزش و پرورش و تصویب هیئت وزیران عملی خواهد شد.

رئیس - در ماده هفتم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) لایحه و پیشنهادات برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۹- اعلام وصول و قرائت نامه رسیده از دولت در

اجرای (قانون نحوه خرید ماشین آلات)

رئیس - نامه‌ای از دولت رسیده است برای اطلاع مجلس قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ساحت مقدس مجلس شورای ملی

بارعایت ماده واحده « قانون نحوه خرید ماشین

آلات و سایر لوازم برای اجرای طرحهای مصوب برنامه های عمرانی کشور » مصوب ۲۴ خرداد ماه ۱۳۴۵ موافقتنامه - اعتباری بمنظور تأمین ۸۵ درصد هزینه های ارزی خرید اتصالات هادیهای آلایژ آلومینیوم که جمع کل هزینه ارزی آن بالغ بر - ۴۳۹/۱۸۹ دلار آمریکائی است با شرکت اطریشی موسسور فر - لک جی - و ایز در تاریخ ۲۸/۷/۴۸ منعقد گردیده است . اعتبار مذکور در ده قسط متساوی ششماه بصورت سفته باز پرداخت میگردد و بمانده اقساط باز پرداخت نشده بهره ای از قرارشش درصد در سال تعلق خواهد گرفت و سر رسید اولین قسط ششماه بعد از تاریخ حمل میباشد .

این گزارش در اجرای تبصره (۲) ماده واحده فوق الذکر تقدیم میگردد .

امیر عباس هویدا

۱۰- تعیین موقع جلسه آینده - ختم جلسه

رئیس - با اجازه خانم ها و آقایان جلسه امروز را ختم میکنیم جلسه آینده ساعت ده صبح پنجشنبه خواهد بود دستور جلسه بعداً با اطلاع همکاران خواهد رسید .

(یک ساعت بعد از ظهر جلسه ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - عبداللہ ریاضی